



—
Верховний
Суд

ОГЛЯД
судової практики
Касаційного адміністративного суду
у складі Верховного Суду
за 2021 рік

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів	21
Розділ 1. Оподаткування	21
I. Міжнародне оподаткування	21
1. Зовнішньоекономічна діяльність	21
1.1. Про відповідальність, права й обов'язки сторін щодо валютного контролю за операціями відповідно до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), зобов'язання резидента в яких припинені шляхом заліку однорідних зустрічних вимог з участю кількох нерезидентів	21
1.2. Про оподаткування доходу, сплаченого платником податків за кредитними договорами з контрагентом-нерезидентом	21
1.3. Про доведення офшорного статусу контрагента	21
1.4. Про можливість використання представництвом пільг з податку на прибуток за умови здійснення діяльності, яка має допоміжний і підготовчий характер	22
1.5. Про вимоги щодо оформлення довідки, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України	22
2. Трансфертне ціноутворення	22
2.1. Про правомірність неподання звіту про контрольовані операції, застосування до платників податків штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції	22
2.2. Про належність операції з повернення відсотків за користування кредитом до цілей трансферного ціноутворення	23
2.3. Про ознаки контрольованої операції	23
2.4. Про метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу)	23
2.5. Про відповідальність платників податків у вигляді штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів)	23
2.6. Про застосування штрафних (фінансових) санкцій за несвоєчасне подання уточнюючого звіту про контрольовані операції	24
2.7. Про ознаки контрольованої операції з експортної реалізації сільськогосподарської продукції платником фіксованого сільськогосподарського податку	24
2.8. Про повноваження контролюючого органу щодо надсилання запиту про надання документів при проведенні перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витагнутої руки»	24

2.9. Про особливості застосування методу «витрати плюс» до контрольованих операцій	24
2.10. Про джерела інформації для визначення ціни у зіставних операціях	25
3. Бенефіціарний власник доходу	25
3.1. Про оподаткування доходів при переуступці права вимоги боргових зобов'язань нерезиденту	25
3.2. Про оподаткування доходів нерезидента з джерелом походження з України у вигляді відсотків за договором позики	25
3.3. Про застосування пільгової ставки оподаткування для бенефіціарного власника доходу	26
3.4. Про оподаткування доходу, отриманого від продажу корпоративних прав на території України	26
3.5. Про підстави для звільнення від оподаткування виплаченого міжнародним організаціям доходу джерелом походження з України у вигляді членських внесків	26
3.6. Про застосування пільгової ставки податку з доходів нерезидентів	26
II. Порядок оподаткування доходу	27
1. Облікова політика	27
1.1. Про облік та оподаткування курсової різниці за дебіторською заборгованістю	27
1.2. Про облік курсових різниць при збільшенні балансової вартості фінансових інвестицій	27
1.3. Про оподаткування операцій з продажу корпоративних прав	27
2. Оподатковуваний дохід	27
2.1. Про можливість стягнення податку на доходи фізичної особи з прощеної банком суми основного боргу за фінансовим кредитом в іноземній валюті	27
2.2. Про врахування у складі податкових витрат на проведення маркетингових послуг	28
2.3. Про оподаткування суми процентів, комісії та/або штрафних санкцій (пені), прощених (анульованих) кредитором	28
2.4. Про оподаткування доходу від продажу цілісного майнового комплексу сільськогосподарського фермерського господарства	28
2.5. Про визначення вартості розповсюдження реклами на підставі фактично набраних GRP за даними досліджень щодо відповідної цільової аудиторії	29
2.6. Про застосування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в частині «будівель промисловості»	29
2.7. Про набуття статусу сільськогосподарського виробника	29
2.8. Про підтвердження факту заниження податку з доходів фізичних осіб	29

3. Оподаткування додатковим благом	30
3.1. Про оподаткування додатковим благом прощеної (анульованої) суми основного боргу за кредитним договором	30
3.2. Про прощену (анульовану) суму кредиторської заборгованості як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб	30
4. Стягнення податкового боргу	30
4.1. Про зарахування всіх платежів на погашення податкового боргу згідно з черговістю його виникнення незалежно від напряму сплати	30
5. Єдиний соціальний внесок	30
5.1. Про строк звернення до суду з позовом про скасування вимоги про сплату недоїмки з єдиного внеску після використання процедури адміністративного оскарження	30
6. Податок на додану вартість	31
6.1. Про ненарахування податку на додану вартість на отримані суми винагороди у грошовій формі (бонусу) покупцю за досягнення відповідних показників обсягу придбання об'єктом оподаткування податком на додану вартість (маркетингові послуги)	31
6.2. Про оцінку правомірності рішення про відповідність або невідповідність платника податку на додану вартість критеріям ризиковості	31
6.3. Про застосування строку позовної давності при стягненні сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість	31
6.4. Про встановлення факту реальності господарських операцій за наявності відкритих кримінальних проваджень щодо контрагентів платника	32
6.5. Про дату виникнення податкового зобов'язання з податку на додану вартість у разі внесення до статутного капіталу іншого товариства нерухомого майна	32
6.6. Про право платника податків на стягнення бюджетного відшкодування податку на додану вартість	32
6.7. Про подання податкової звітності щодо хронології відображення від'ємного значення податку на додану вартість	33
7. Акцизний податок	33
7.1. Про виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку за договорами купівлі-продажу (поставки)	33
7.2. Про встановлення ціни тютюнових виробів, вище за яку не дозволено здійснювати їх реалізацію	33
8. Земельний податок і орендна плата	33
8.1. Про включення земельного податку до складу інших валових витрат сум, умови несплати земельного податку за спрощеною системою оподаткування	33

8.2. Про обов'язок сплати орендної плати за земельну ділянку державної та/або комунальної власності, надану фізичній особі для ведення фермерського господарства, коли ця ділянка фактично використовується без зміни орендаря в договорі оренди	34
9. Екологічний податок	34
9.1. Про правомірність оподаткування екологічним податком виробничо-технологічних втрат парникових газів (метану) в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення	34
9.2. Про підстави нарахування екологічного податку на товар, який хоч і частково втратив свої споживчі властивості, але не розміщувався як відходи	34
10. Установлення місцевих податків і зборів	35
10.1. Про правомірність рішення сільської ради, яке встановлює ставки земельного податку за земельні ділянки, що перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності)	35
III. Реалізація компетенції податкового органу	35
1. Правовий статус і повноваження податкового органу	35
1.1. Про включення до податкової застави майна, яке перебуває в іпотеці	35
1.2. Про підстави та наслідки скасування податкової консультації, яка порушує право на належне роз'яснення застосування податкового законодавства	35
1.3. Про повноваження контролюючого органу щодо списання безнадійної заборгованості	36
1.4. Про внесення інформації до реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування щодо узгодженої суми бюджетного відшкодування платника податку	36
1.5. Про перелік інформації, яка зазначається у квитанції про зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування	36
1.6. Про підстави для відмови в реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних	36
1.7. Про методику визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів у контексті податкового зобов'язання з транспортного податку для фізичних осіб	37
1.8. Про належність і допустимість доказів направлення податкових накладних на реєстрацію	37
1.9. Про застосування висновку судово-економічної експертизи щодо реальності господарських операцій, виконання яких контролюючий орган ставить під сумнів	37

2. Адміністративний арешт коштів і майна	37
2.1. Про накладення арешту на кошти, які перебувають на банківських рахунках, без підтвердження контролюючим органом наявності відмови платника податків у допуску до проведення перевірки	37
2.2. Про обґрунтованість адміністративного арешту у зв'язку з недопуском посадових осіб контролюючого органу до проведення податкової перевірки за умови пред'явлення службового посвідчення працівника органів доходів і зборів	38
2.3. Про вимоги до судового розгляду справ про зупинення видаткових операцій на банківських рахунках платника податків	38
3. Податковий контроль	38
3.1. Про застосування РРО при прийманні оплати за товар через мережу Інтернет за допомогою систем LiqPay і WayForPay	38
3.2. Про визначення обставин для перенесення термінів проведення перевірки	39
3.3. Про підстави скасування результатів податкової перевірки внаслідок порушення процедури її призначення	39
3.4. Про перевагу змісту документа в порівнянні порівняно із зовнішньою формою при розгляді податкових спорів	39
3.5. Про порядок проведення інвентаризації	40
IV. Фінансова відповідальність	40
4.1. Про застосування фінансових санкцій за фактом продажу алкогольних напоїв особі, яка не досягла 18 років	40
4.2. Про відповідальність за відсутність у платника дозволу на виконання окремих операцій з переробки або повного циклу переробки іншим підприємством	40
4.3. Про підстави притягнення до відповідальності за вчинення податкового правопорушення під час перебування платника під дією санкцій	40
4.4. Про нарахування штрафних санкцій під час дії мораторію	41
Розділ 2. Реалізація публічної фінансової політики	41
I. Митна справа	41
1. Реалізація повноважень контролюючого органу	41
1.1. Про вимогу контролюючого органу щодо сплати митних платежів при порушенні процедури міжнародного дорожнього перевезення	41
1.2. Про презумпцію правомірності рішень платника податків	41
1.3. Про повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів	42
1.4. Про правомірність відмови в митному оформленні товару у зв'язку з відсутністю індивідуальної ліцензії на здійснення зовнішньоекономічної операції	42

1.5. Про застосування спеціального строку звернення до суду з позовом про оскарження рішень щодо застосування заходів у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії щодо України	42
1.6. Про обмеження кількості транспортних засобів для тимчасового ввезення на митну територію України громадянами-нерезидентами	42
2. Установлення та коригування митної вартості	43
2.1. Про коригування митної вартості товарів під час спрацювання профілів ризиків і наявності інформації про оформлення в митному відношенні ідентичних і подібних товарів іншими особами	43
2.2. Про митне оформлення товару з формально нижчим рівнем митної вартості	43
2.3. Про застосування положень «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» для ввезення на митну територію України товарів, що імпортуються частинами	43
2.4. Про митне оформлення ортопедичного взуття, яке застосовується для профілактики та лікування нейропатичної стопи в пацієнтів, хворих на цукровий діабет	44
2.5. Про визначення митної вартості імпортованого транспортного засобу з дефектами технічного стану	44
3. Спеціальні заходи щодо демпінгового та іншого імпорту	44
3.1. Про застосування санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та дискреційні повноваження міністерства за наслідками розгляду подання уповноваженого органу	44
3.2. Про повернення помилково та/або надміру сплачених сум податкового зобов'язання зі сплати антидемпінгового мита	45
II. Валютне регулювання та валютний контроль	45
2.1. Про звільнення від відповідальності за порушення вимог валютного законодавства за наявності висновку щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічною операцією	45
2.2. Про оскарження відмови Національного банку України у видачі індивідуальної ліцензії на здійснення інвестиції за кордон	45
РОЗДІЛ 2. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо захисту соціальних прав	46
1. Справи з приводу містобудування та архітектурної діяльності	46
1.1. Про містобудівні умови та обмеження на забудову декількох земельних ділянок	46

1.2. Про право на розміщення зовнішньої реклами у м. Києві відповідно до принципу мовчазної згоди	46
1.3. Про умови прийняття рішення про анулювання дозволу на будівництво	46
1.4. Про особливості проведення ремонтних та інших робіт у зонах охорони пам'яток й історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України	47
1.5. Про порядок визначення балансоутримувача місць загального користування (поза межами будинків та прибудинкових територій) та елементів благоустрою	47
1.6. Про будівельні роботи в одноквартирних (садибних), дачних та садових будинках, які не належать до самочинного будівництва	47
1.7. Про обов'язковість заповнення даних містобудівних умов та обмежень	48
1.8. Про визначення реконструкції об'єкту будівництва	48
1.9. Про обов'язковість здійснення авторського нагляду на всіх етапах будівництва	48
1.10. Про обов'язок уповноваженого органу зберігати містобудівну документацію	48
2. Справи з питань здійснення публічно-владних управлінських функцій з розпорядження земельними ділянками; землеустрою; державної експертизи землевпорядної документації; регулювання земельних відносин	49
2.1. Про право членів фермерських господарств на безоплатну передачу у власність земельних ділянок	49
2.2. Про судове оскарження дій щодо формування витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки	49
2.3. Про протиправність розпорядження нерозпайованими землями колективної власності	49
2.4. Про відсутність чітких критеріїв до зображення бажаного місця розташування земельної ділянки	50
2.5. Про межі повноважень військово-цивільної адміністрації області в разі відсутності компетентного органу	50
3. Справи з приводу примусового відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності	50
3.1. Про неможливість судового оскарження рішення органу місцевого самоврядування про вилучення земельної ділянки з мотиву суспільних потреб	50

4. Справи щодо дозвільної системи у сфері господарської діяльності; ліцензування видів господарської діяльності; нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності; реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності; розроблення і застосування національних стандартів, технічних регламентів та процедур оцінки відповідності	51
4.1. Про підставу анулювання спеціального дозволу на користування надрами	51
4.2. Про можливість застосування Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» у відносинах у сфері ліцензування господарської діяльності	51
4.3. Про вимоги до рішення суб'єкта владних повноважень щодо відмови в погодженні надання надр у користування	51
4.4. Про відсутність правової колізії між положеннями статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» та Порядком видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки	52
4.5. Про повноваження виконавчого комітету органу місцевого самоврядування щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності	52
4.6. Про право органу з оцінки відповідності продукції на залучення сторонніх акредитованих випробувальних лабораторій для проведення видів випробувань продукції, які не проводяться його лабораторіями	53
4.7. Про обов'язок проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору продовольчих продуктів і набору послуг для встановлення прожиткового мінімуму	53
4.8. Про визнання інформації рекламою	53
4.9. Про відсутність підстав для видачі спеціального дозволу на водокористування особі, яка не є користувачем гідротехнічних споруд	54
5. Справи з приводу охорони навколишнього природного середовища	54
5.1. Про застосовність законодавства при прийнятті рішення за результатами розгляду заяви про надання спеціального дозволу на користування надрами	54
5.2. Про стадійність розгляду заяви про видачу дозволу на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами	54
5.3. Про необхідність розробки робочого проекту господарської діяльності з розділом оцінки впливу на навколишнє середовище та висновку з оцінки впливу на довкілля в разі зберігання суб'єктом господарської діяльності рідкого палива об'ємом 15 куб. м і більше	55

5.4. Про отримання спеціального дозволу на користування надрами для захоронення стічних вод в підземних горизонтах	55
5.5. Про необхідність своєчасного погодження проєктів лімітів використання диких тварин для відкриття сезону полювання	55
5.6. Про місце проведення громадських слухань у разі, якщо місце провадження планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, розташоване на території декількох адміністративних одиниць	56
6. Справи щодо операцій з цінними паперами	56
6.1. Про відновлення обігу акцій на підставі судового рішення	56
6.2. Про порядок зупинення обігу акцій	56
6.3. Про вимоги до повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства	57
6.4. Про відсутність повноважень у Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо визначення ціни придбання акцій	57
7. Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики	57
7.1. Про відсутність у Кабінету Міністрів України повноважень на встановлення обмежень щодо переміщення особистих речей фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання	57
7.2. Про підстави для виключення знаку для товарів та послуг з митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності	58
7.3. Про відсутність у законодавстві визначення поняття «ризикова діяльність банку» та чітких ознак цього поняття	58
7.4. Про передумови внесення уповноваженим органом інформації про видані документи моряків до єдиного Державного реєстру документів моряків	58
8. Справи щодо державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців	58
8.1. Про недопущення формалізму під час проведення реєстраційних дій	58
9. Справи зі спорів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень	59
9.1. Про виключення з технічного паспорта будівлі відмітки про самовільне будівництво	59
9.2. Про повноваження Міністерства юстиції України щодо розгляду скарг на дії державних реєстраторів	59
10. Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики	59

10.1 Про нарахування і виплату разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі восьми мінімальних пенсій за віком відповідно до статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».	59
10.2. Про застосування строку звернення до суду у соціальних спорах, що виникають з органами Пенсійного фонду України	60
11. Справи з приводу загальнообов'язкового державного пенсійного страхування	60
11.1. Про право військовослужбовців на отримання пенсійних виплат з урахуванням їх підвищення у період з 1 січня 2018 року до 5 березня 2019 року	60
11.2. Про календарну вислугу років відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»	61
11.3. Про заміну боржника виконавчого провадження у справі, у якій відповідачем є пенсійний орган, що знаходиться на території проведення антитерористичної операції	61
11.4. Про порядок визначення розміру відсотку, який підлягає застосуванню при перерахунку пенсії, призначеної працівнику прокуратури відповідно до Закону України від 05.11.1991 № 1789-XII «Про прокуратуру» та застосування при перерахунку такої пенсії обмеження максимальним розміром	61
11.5. Про базову величину для визначення розміру пенсії у зв'язку з втратою годувальника – судді, що перебував у відставці й отримував щомісячне довічне грошове утримання та мав право на пенсію за віком на підставі Закону України від 16.12.1993 № 3723-XII «Про державну службу»	62
11.6. Про можливість обчислення розміру пенсії особам, які проходили військову службу у військових частинах, що були розміщені за кордоном, із заробітку з урахуванням частини заробітної плати, отриманої в іноземній валюті	62
11.7. Про підтвердження стажу роботи для призначення пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним Кабінетом Міністрів України	63
11.8. Про неправомірність зміни посадового окладу особи після того, як її уже звільнено з військової служби	63
11.9. Про безпідставність відмови у відновленні виплати пенсії у зв'язку з відсутністю паперової пенсійної справи	63
11.10. Про необхідність звернення до комісії з питань підтвердження стажу роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років	63

11.11. Про відсутність підстав для позбавлення працівника права на соціальний захист у частині призначення пенсії за віком у зв'язку з недотриманням правил ведення трудової книжки з вини адміністрації підприємства	64
11.12. Про визначення приналежності установи або закладу до установ охорони здоров'я для призначення пенсії за вислугу років особі, що працювала на посаді лікаря-бактеріолога	64
12. Справи з приводу соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	64
12.1. Про право на отримання щомісячного підвищення до пенсії непрацюючим пенсіонерам, які проживають на території зони посиленого радіоекологічного контролю	64
12.2. Про право на обчислення пенсії відповідно до статті 59 Закону України "Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи"	65
12.3. Про набуття права на обчислення пенсії відповідно до частини третьої статті 59 Закону України "Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи" особами, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби, в тому числі військових зборів, та є інвалідами	66
13. Справи з приводу загальнообов'язкового державного соціального страхування	66
13.1. Про визначення кола осіб, які мають право на отримання страхових виплат у разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві	66
13.2. Про порушення порядку використання страхових коштів у разі непідтвердження роботодавцем правомірності їх використання	66
14. Справи з приводу соціального захисту	67
14.1. Про підставу для відмови у призначенні субсидії або скасування раніше призначеної субсидії	67
14.2. Про підставу для надання статусу учасника війни працівникам підприємств, установ та організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції	67
15. Справи з приводу соціального захисту сімей з дітьми	67
15.1. Про обов'язок органу місцевого самоврядування щодо утворення у складі виконавчого комітету служби у справах дітей	67

16. Справи з приводу соціального захисту звільнених зі служби поліцейських, військовослужбовців та членів їх сімей	68
16.1. Про правову природу винагороди військовослужбовців за участь в антитерористичній операції	68
16.2. Про нарахування військовослужбовцям та членам їх сімей компенсації за належне їм для отримання жиле приміщення	68
16.3. Про визначення державного органу, уповноваженого розглядати питання призначення одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, які були відряджені до Державного підприємства обслуговування повітряного руху України	68
16.4. Про обчислення вислуги років для надання статусу ветерана військової служби	69
16.5. Про документ, що посвідчує спеціальний статус особи для призначення пенсії зі зниженням пенсійного віку як учаснику бойових дій	69
16.6. Про встановлення трирічного строку звернення за призначенням та виплатою одноразової допомоги у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів	69
16.7. Про визначення дати виникнення права на отримання одноразової грошової допомоги у зв'язку із загибеллю військовослужбовця та розміру для її нарахування	70
17. Справи з приводу соціального захисту осіб з інвалідністю	70
17.1. Про протиправність припинення органом соціального захисту щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка здійснює догляд за інвалідом I групи або за особою, яка досягла 80-річного віку	70
17.2. Про призначення одноразової грошової допомоги військовослужбовцю у зв'язку зі встановленням групи інвалідності внаслідок ушкодження здоров'я, яке не пов'язане з ушкодженням здоров'я, отриманим особою раніше за інших подій	70
17.3. Про умову для ухвалення рішення про взяття на облік громадянина з метою направлення його на лікування за кордон	71
17.4. Про різну правову природу понять «встановлення інвалідності особі відповідно до огляду медико-соціальної експертної комісії» та «встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни»	71
18. Справи з приводу праці та зайнятості населення	71
18.1. Про одночасне застосування до суб'єкта господарювання штрафних санкцій та внесення припису про усунення виявлених порушень щодо недодержання мінімальних гарантій в оплаті праці.	71
18.2. Про дискреційні повноваження інспекторів праці щодо проведення перевірок роботодавців	72

18.3. Про неприпустимість проведення перевірок суб`єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами.	72
18.4. Про порядок нарахування встановленої в колективному договорі надбавки за інтенсивність праці	72
18.5. Про обов'язковість укладення трудових договорів між закладами охорони здоров'я та медичними працівниками	73
19. Справи у сфері освіти	73
19.1. Про відсутність залежності здобуття обов'язкової загальної середньої освіти у конкретному навчальному закладі	73
РОЗДІЛ 3. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян	74
1. Справи щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади	74
1.1. Про повноваження депутата міської ради	74
1.2. Про підстави розгляду місцевої ініціативи у порядку, визначеному статтею 9 Закону України від 21 травня 1997 року №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»	74
1.3. Про підстави припинення повноважень депутата місцевої ради	74
2. Справи щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав	74
2.1. Про протиправну бездіяльність та правову процедуру	74
2.2. Про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків	75
2.3. Про порядок забезпечення виконання суспільно корисних робіт органом місцевого самоврядування, призначених за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 325-1 КУпАП	75
2.4. Про дію особливого режиму у виправних колоніях	75
2.5. Про порядок надання безоплатної правової допомоги	76
2.6. Про оприлюднення електронної петиції	76
2.7. Про порядок створення громадських рад при місцевих державних адміністраціях	76
2.8. Про вимоги до скарги, що може бути подана в порядку Закону України «Про звернення громадян»	76
2.9. Про підсудність судам адміністративної юрисдикції позовних вимог пов'язаних з виключенням з єдиної інформаційної системи МВС України відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності	77

3. Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема, щодо звільнення з публічної служби	77
3.1. Про строк звернення до адміністративного суду з позовом про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні військовослужбовця та його дотримання позивачем	77
3.2. Про грошову компенсацію поліцейському за невикористану щорічну основну оплачувану відпустку за попередні роки, що передують року звільнення	77
3.3. Про звільнення працівника за систематичне порушення трудової дисципліни	78
3.4. Про звільнення працівника міліції	78
3.5. Про середній заробіток за час вимушеного прогулу / затримки виконання рішення про поновлення на роботі та про своєчасний розрахунок під час звільнення	78
3.6. Про підстави звільнення працівника під час перебування на лікарняному	78
3.7. Про порядок звільнення працівника за частиною третьою статті 38 КЗпП України (порушення роботодавцем трудового законодавства)	79
3.8. Про право на виплату одноразової грошової допомоги на підставі частини першої статті 9 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»	79
3.9. Про правові наслідки затримки видачі трудової книжки при звільненні працівника	79
3.10. Про умови звільнення державного службовця з підстав нез'явлення останнього на службу протягом більш як 150 днів протягом року	79
3.11. Про порядок оформлення у трудовій книжці підстави звільнення працівника	80
3.12. Про підстави внесення змін органом місцевого самоврядування до власного рішення	80
4. Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема, щодо проходження служби	80
4.1. Про стаж роботи суддів судів загальної юрисдикції, що дає право на одержання надбавки до посадового окладу за вислугу років та додаткової відпустки	80
4.2. Про право судді на отримання допомоги на оздоровлення до щорічної відпустки за різні періоди (роки) роботи декілька разів протягом одного бюджетного (календарного) року	80
4.3. Про дисциплінарну відповідальність військовослужбовця	81
4.4. Про дисциплінарну відповідальність військовослужбовця	81

4.5. Про підстави визначення систематичності вчинення державним службовцем такого дисциплінарного проступку, як прогул без поважних причин	81
4.6. Про виплату грошової допомоги в розмірі середньомісячної заробітної плати під час отримання щорічної відпустки	82
4.7. Про індексацію заробітної плати	82
4.8. Про строки опрацювання НАЗК отриманих у рамках здійснення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, матеріалів і прийняття рішення	82
4.9. Про визначення поняття «рівноцінна посада» в контексті Закону України «Про державну службу» (у редакції, чинній до 19 вересня 2019 року)	82
4.10. Про обов'язок працівників, прийнятих на роботу за сумісництвом, повторно проходити навчання з охорони праці	83
5.Справи щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів	83
5.1. Про місце виконання виконавчого документа	83
5.2. Про виконавче провадження	83
5.3. Про визначення місця виконання рішення у значенні частини другої статті 24 Закону України «Про виконавче провадження».	83
5.4. Про відсутність повноважень у приватного виконавця на передачу виконавчого документа після відкриття виконавчого провадження	84
6. Справи з приводу забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції	84
6.1. Про анулювання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого	84
6.2. Про анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю	84
6.3. Про реалізацію повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, визначених у статті 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»	85
7.Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо здійснення публічних закупівель	85
7.1. Про юрисдикцію спорів щодо оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України, які ухвалені за наслідками розгляду скарг учасників торгів, поданих у процедурах публічних закупівель	85
7.2. Про зміст частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі»	85
7.3. Про визначення критеріїв відсутності встановлення замовником дискримінаційних умов під час проведення публічних закупівель	86

7.4. Про визначення у тендерній документації такого кваліфікаційного критерію як наявність працівників відповідної кваліфікації	86
8.Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо державного регулювання цін і тарифів	86
8.1. Про правову природу рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг	86
8.2. Про протиправність включення відділів державної реєстрації актів цивільного стану до плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужби	87
8.3. Про застосування граничної ціни за проживання у студентських гуртожитках	87
9.Справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, зокрема щодо дорожнього руху, транспорту та перевезення пасажирів; цивільного захисту	87
9.1. Про скасування або визнання нечинним акта суб'єкта владних повноважень	87
У разі визнання акта протиправним суд повинен скасувати його, якщо він є актом індивідуальної дії, або визнати нечинним, якщо він є нормативно-правовим актом	87
9.2. Про підстави анулювання дозволів на придбання, зберігання і носіння зброї та боєприпасів	88
9.3. Про рішення суб'єкта владних повноважень за результатами встановлення причинного зв'язку захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва) у військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, які призвані на збори, та колишніх військовослужбовців зі службою у Збройних силах України	88
9.4. Про порядок розгляду заяв-претендентів на здійснення перевезень згідно із Законом України «Про автомобільний транспорт»	88
9.5. Про суб'єктів забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій	88
9.6. Про правомірність обмежень, визначених Положенням про прикордонний режим, щодо порядку випуску маломірних суден, інших плавзасобів у територіальне море та внутрішні води України	89
9.7. Про зміст поняття «загроза життю та здоров'ю людей» у сфері техногенної та пожежної безпеки	89
10.Справи щодо виборчого процесу та референдуму	89
10.1. Про порядок затвердження виборчого бюлетеня	89

11. Справи у спорах щодо вирішення питання про визнання біженцем або особою, що потребує додаткового захисту, перебування іноземців та осіб без громадянства на території України	90
11.1. Про зміст поняття «повторна заява» в розумінні Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС «Про загальні процедури надання і позбавлення міжнародного захисту» № 2013/32/EU від 26 червня 2013 року та норм національного законодавства	90
11.2. Про визначення підстав для визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту	90
11.3. Про перевірку належності до громадянства України у межах процедури оформлення та видачі паспорту громадянина України	90
11.4. Про визначення суб'єкта, правомочного ініціювати питання щодо ухвалення рішення про заборону в'їзду в Україну іноземному громадянину	91
11.5. Про застосування заходу у вигляді застави в порядку, передбаченому статтею 289 КАС України	91
11.6. Про процедуру розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, у разі можливості застосування в країні походження до особи смертної кари	91
РОЗДІЛ 4. Процесуальні питання	93
1. Процесуальні строки	93
1.1. Про поважність підстав пропуску строку на апеляційне оскарження	93
1.2. Про обчислення процесуальних строків на період дії карантину	93
1.3. Про критерії та оцінку поважності причин пропуску строку звернення до суду у зв'язку зі зміною судової практики	93
1.4. Про визначення дня вручення судового рішення в разі направлення його засобами поштового зв'язку на адресу учасника справи	93
1.5. Про особливості встановлення апеляційним судом дати отримання судового рішення під час розгляду питання поновлення строків на апеляційне оскарження	94
1.6. Про встановлення граничного процесуального строку для оскарження прокурором, суб'єктом владних повноважень судового рішення в апеляційному порядку	94
2. Судові виклики та повідомлення	94
2.1. Про належне повідомлення щодо процесуальних документів про призначені судові засідання	94
3. Учасники справи	95
3.1. Про наявність у заступника прокурора області повноваження підписувати апеляційну скаргу під час здійснення прокурором окремих форм представництва інтересів держави в суді	95

3.2. Про представництво інтересів держави прокурором у суді	95
4. Позовне провадження	95
4.1. Про вплив юридичного факту матеріально-правового характеру на зміну підстав позову про визнання податкового боргу безнадійним	95
4.2. Про скасування судового рішення у випадку невиконання судом приписів статті 264 КАС України	95
4.3. Про тлумачення поняття «згода» у частині дев'ятій статті 43 КЗпП України	96
4.4. Про неможливість зупинення судом процедури проведення електронних торгів	96
4.5. Про підстави зупинення провадження у справі на підставі пункту 5 частини другої статті 236 КАС України	96
4.6. Про порядок оскарження рішень, дій і бездіяльності суду, що ухвалені або вчинені після отримання позовної заяви та визначення складу суду для її розгляду	96
5. Додаткове судове рішення	97
5.1. Про додаткове судове рішення	97
6. Апеляційне оскарження судових рішень	97
6.1. Про відсутність підстав для прийняття рішення про залишення апеляційної скарги без розгляду після відкриття апеляційного провадження	97
7. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ	97
7.1. Про судові рішення, які підлягають касаційному оскарженню у розумінні частини третьої статті 272 КАС України	97
8. Визначення юрисдикції спорів	98
8.1. Про скасування інформаційної довідки	98
8.2. Про оскарження висновку службового розслідування	98
8.3. Про публічно-правовий спір та приватноправові відносини	98
8.4. Про оскарження рішень Державної служби України з безпеки на транспорті щодо перевищення транспортним засобом нормативно вагових параметрів	99
9. Судові витрати	99
9.1. Про відшкодування витрат на правову допомогу	99
9.2. Про повноваження суду в питанні розподілу судових витрат	99
9.3. Про особливості застосування правила щодо вирішення питання про відшкодування судових витрат після ухвалення рішення по суті позовних вимог	99

9.4. Про різну правову природу питань повернення судового збору та розподілу судових витрат	100
10. Правова допомога	100
10.1. Про правову допомогу	100
11. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами	100
11.1. Про застосування преюдиційних фактів у податкових спорах під час перегляду справ за нововиявленими обставинами	100
11.2. Про нововиявлені обставини	100
11.3. Про можливість перегляду судового рішення у зв'язку з виключними обставинами з підстави, встановленої пунктом 1 частини п'ятої статті 361 КАС України, якщо таке рішення не підлягало виконанню	101
12. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах	101
12.1. Про оскарження в апеляційному порядку ухвали суду першої інстанції про прийняття звіту про виконання судового рішення	101
13. Інше	101
13.1. Про процесуальне правонаступництво в адміністративному судочинстві	101
13.2. Про правові наслідки зловживання процесуальними правами	102

РОЗДІЛ 1. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів

Розділ 1. Оподаткування

I. Міжнародне оподаткування

1. Зовнішньоекономічна діяльність

1.1. Про відповідальність, права й обов'язки сторін щодо валютного контролю за операціями відповідно до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), зобов'язання резидента в яких припинені шляхом заліку однорідних зустрічних вимог з участю кількох нерезидентів

У разі припинення зобов'язання за зовнішньоекономічним договором шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог у строк, установлений нормами Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» для розрахунків у іноземній валюті, підстави для притягнення резидента до відповідальності за порушення термінів розрахунків у іноземній валюті (за ненадходження валютної виручки) відсутні, незалежно від підстав виникнення зустрічних однорідних вимог і складу учасників їхнього зарахування.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 29 липня 2021 року у справі № 817/1200/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98710758>.

1.2. Про оподаткування доходу, сплаченого платником податків за кредитними договорами з контрагентом-нерезидентом

Відсутність заборгованості в контрагентів-резидентів Швейцарії зі сплати податку за отримані від підприємства проценти за користування позикою не є безумовною підставою відсутності в платника податків обов'язку сплатити податок в Україні.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі № 803/1570/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129861>.

1.3. Про доведення офшорного статусу контрагента

Витрати платників податку на оплату вартості товарів (робіт, послуг), які оплачуються нерезидентам, розташованим на території офшорних зон, включаються до складу витрат у сумі, що становить 85 відсотків вартості цих товарів (робіт, послуг). Обов'язок доведення обставини офшорного статусу контрагента покладається на контролюючий орган.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 805/4691/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328318>.

1.4. Про можливість використання представництвом пільг з податку на прибуток за умови здійснення діяльності, яка має допоміжний і підготовчий характер

Діяльність представництва щодо збирання та/або надання інформації, проведення наукового дослідження зразків хімічної продукції без мети їх подальшої поставки від імені нерезидента не є господарською діяльністю відповідно до податкового законодавства та не належить до діяльності постійних представництв нерезидентів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № П/811/3371/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95945862>.

1.5. Про вимоги щодо оформлення довідки, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою укладено міжнародний договір України

Довідка, яка підтверджує, що нерезидент є резидентом країни, з якою Україна уклала міжнародний договір, повинна бути видана за формою, затвердженою згідно із законодавством відповідної країни, належним чином легалізована, перекладена та має містити відомості, що підтверджують статус податкового резидента.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 вересня 2021 року у справі № 820/11305/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99627200>.

2. Трансфертне ціноутворення

2.1. Про правомірність неподання звіту про контрольовані операції, застосування до платників податків штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції

Виключення країни з Переліку держав (територій), які відповідають критеріям, установленим підпунктом 39.2.1.2 підпункту 39.2.1 пункту 39.2 статті 39 Податкового кодексу України, після здійснення платником податку протягом періоду контрольованих операцій, не є підставою для звільнення особи від обов'язку подати Звіт про контрольовані операції, здійснені в період, коли така країна перебувала в цьому Переліку, оскільки вказаний обов'язок виник у платника податку у зв'язку з учиненням у звітному періоді зазначених контрольованих операцій, які не перестають такими вважатися з настанням наведеної обставини, і мав бути виконаний за закінченням відповідного звітного року.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 22 лютого 2021 року у справі № 826/12668/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95579935>.

2.2. Про належність операції з повернення відсотків за користування кредитом до цілей трансферного ціноутворення

Господарські операції в рамках цілей трансфертного ціноутворення впливають чи можуть вплинути на прибуток платника, а також окремі види доходів, що оподатковуються відокремлено від прибутку для нерезидентів і платників. Основним критерієм є вплив на об'єкт оподаткування податком на прибуток, який відображається в декларації.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 січня 2021 року у справі № 813/3748/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94003982>.

2.3. Про ознаки контрольованої операції

Ознакою контрольованої операції є сплата пов'язаною особою податку на додану вартість за експортними операціями за іншою ставкою, ніж базова (основна), установлена Податковим кодексом України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 січня 2021 року у справі № 804/2326/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94236886>.

2.4. Про метод порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу)

Суть застосування методу порівняльної неконтрольованої ціни (аналогів продажу) полягає в порівнянні цін на товари в контрольованих операціях з цінами на ті самі товари в неконтрольованих операціях з урахуванням подібності умов проведення операцій і за відсутності між товарами жодних суттєвих відмінностей. Для цілей оподаткування враховується ціна, яка відповідає максимальному значенню ринкового діапазону рентабельності.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 826/17841/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328301>.

2.5. Про відповідальність платників податків у вигляді штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів)

Оскільки відповідальність платників податків у вигляді штрафних санкцій за неподання звіту про контрольовані операції (уточнюючого звіту) після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу (штрафів), установлена лише з 1 січня 2017 року, то особа не може нести відповідальність за таке діяння, вчинене в попередніх роках.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 лютого 2021 року у справі № 810/3541/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95138802>.

2.6. Про застосування штрафних (фінансових) санкцій за несвоєчасне подання уточнюючого звіту про контрольовані операції

Відповідальність за порушення щодо несвоєчасного подання уточнюючого звіту про контрольовані операції передбачена Податковим кодексом України з 1 січня 2017 року, тому не могла настати на момент застосування штрафних санкцій за неподання такого звіту за 2015 рік.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 березня 2021 року у справі № 820/6288/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95653835>.

2.7. Про ознаки контрольованої операції з експортної реалізації сільськогосподарської продукції платником фіксованого сільськогосподарського податку

Господарські операції сільськогосподарського товаровиробника, який є платником фіксованого сільськогосподарського податку, із реалізації сільськогосподарської продукції на експорт не визнаються контрольованими для цілей оподаткування податком на прибуток згідно зі статтею 39 Податкового кодексу України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № П/811/3371/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95945862>.

2.8. Про повноваження контролюючого органу щодо надсилання запиту про надання документів при проведенні перевірки з питань дотримання платником податків принципу «витягнутої руки»

Ненадання на запит або надання не в повному обсязі податкової інформації для здійснення податкового моніторингу є підставою для призначення перевірки в порядку, визначеному статтею 78 Податкового кодексу України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 520/4404/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97735580>.

2.9. Про особливості застосування методу «витрати плюс» до контрольованих операцій

Метод «витрати плюс» пов'язаний з порівнянням валової рентабельності собівартості продажу товарів (робіт, послуг) у контрольованій операції з аналогічним показником у зіставній (неконтрольованій) операції. Саме цей метод застосовується в разі реалізації товарів між пов'язаними особами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 липня 2021 року у справі № 620/1767/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98220291>.

2.10. Про джерела інформації для визначення ціни у зіставних операціях

Починаючи з 16 вересня 2016 року, для контрольованих операцій з експорту та/або імпорту товарів, які є в переліку, встановленому постановою Кабінету Міністрів України від 8 вересня 2016 року № 616 «Про затвердження переліку товарів, що мають біржове котирування, та світових товарних бірж для встановлення відповідності умов контрольованих операцій принципу „витягнутої руки“», відповідність умов (ціни) принципу «витягнутої руки» визначається за методом порівняльної неконтрольованої ціни. Складниками цього методу є: використання діапазону цін на товари біржового котирування; урахування обсягу контрольованої операції, умов оплати та постачання товарів; урахування якісних характеристик товарів, та витрат на їх транспортування.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 листопада 2021 року у справі № 580/2610/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404514>.

3. Бенефіціарний власник доходу

3.1. Про оподаткування доходів при переуступці права вимоги боргових зобов'язань нерезиденту

Виплата коштів платником податків нерезиденту на підставі договору про сплату винагороди за переведення боргових зобов'язань не є доходом нерезидента у вигляді інших доходів від провадження господарської діяльності на території України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 січня 2021 року у справі № 826/12933/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296821>.

3.2. Про оподаткування доходів нерезидента з джерелом походження з України у вигляді відсотків за договором позики

Застосування міжнародного договору України в частині пониженої ставки податку дозволяється тільки за умови надання нерезидентом податковому агенту документа, який підтверджує статус податкового резидента.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 січня 2021 року у справі № 826/6992/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94458393>.

3.3. Про застосування пільгової ставки оподаткування для бенефіціарного власника доходу

Якщо контрагент є нерезидентом країни, з якою Україною укладено міжнародний договір про уникнення подвійного оподаткування, і бенефіціарний (фактичний) отримувач (власник) доходу задекларував усі отримані доходи з джерелом походження з України, то протиправним є рішення контролюючого органу про збільшення суми грошового зобов'язання за платежем податок на прибуток іноземних юридичних осіб.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 лютого 2021 року у справі № 808/3837/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95494647>.

3.4. Про оподаткування доходу, отриманого від продажу корпоративних прав на території України

Дохід, отриманий резидентом від продажу корпоративних прав на території України, є доходом із джерелом його походження з України. У разі здійснення операцій із продажу інвестиційних активів платник податків має включати інвестиційний прибуток до складу загального річного оподатковуваного доходу звітного періоду – календарного року.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі № 826/7528/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95176920>.

3.5. Про підстави для звільнення від оподаткування виплаченого міжнародним організаціям доходу джерелом походження з України у вигляді членських внесків

Дохід із джерелом його походження з України звільняється від оподаткування в Україні, якщо міжнародні організації, на користь яких особа сплачує членські внески, мають статус неприбуткових установ та організацій у країні їх реєстрації або ж мають податковий імунітет згідно з міжнародними договорами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 4 березня 2021 року у справі № 826/8409/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95315494>.

3.6. Про застосування пільгової ставки податку з доходів нерезидентів

Податковий орган не має компетенції збільшувати суму грошового зобов'язання з податку на прибуток іноземних юридичних осіб, якщо право на застосування пільгової ставки податку з доходів підтверджене довідками про статус компанії-контрагента як нерезидента, який надавав щорічні послуги з технічної підтримки користувачів і серверів товариства за контрактами, що не належать до роялті.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 4 березня 2021 року у справі № 812/1244/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95364203>.

II. Порядок оподаткування доходу

1. Облікова політика

1.1. Про облік та оподаткування курсової різниці за дебіторською заборгованістю

Курсова різниця за дебіторською заборгованістю включається до доходів, якщо офіційний курс гривні до відповідної іноземної валюти на дату розрахунку курсової різниці зменшився в порівнянні з курсом на дату попередньої оцінки цієї дебіторської заборгованості.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 9 лютого 2021 року у справі № 806/2209/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94737562>.

1.2. Про облік курсових різниць при збільшенні балансової вартості фінансових інвестицій

Відсутність у національному законодавстві визначення справедливої вартості фінансової інвестиції на дату балансу шляхом збільшення її собівартості на суму курсової різниці унеможливорює встановлення факту про зростання балансової вартості фінансової інвестиції платника податків.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 лютого 2021 року у справі № 810/1548/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94802963>.

1.3. Про оподаткування операцій з продажу корпоративних прав

Дохід, отриманий резидентом від продажу корпоративних прав на території України, є доходом з джерелом його походження з України. Тому оподаткування операцій з продажу корпоративних прав українських емітентів має здійснюватися за правилами оподаткування інвестиційного прибутку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі № 826/7528/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95176920>.

2. Оподатковуваний дохід

2.1. Про можливість стягнення податку на доходи фізичної особи з прощеної банком суми основного боргу за фінансовим кредитом в іноземній валюті

Якщо кредитор (банк) здійснив анулювання (прощення) основної суми боргу (кредиту), а не суми в розмірі різниці, розрахованої кредитором відповідно до пункту 8 підрозділу 1 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України, то з метою оподаткування сума такого анульованого боргу вважається додатковим благом і включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу з обчисленням та перерахуванням до бюджету відповідної суми податку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 28 липня 2021 року у справі № 826/12872/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98839711>.

2.2. Про врахування у складі податкових витрат на проведення маркетингових послуг

Головною умовою для врахування у складі податкових витрат на проведення маркетингових послуг є їх документальне підтвердження та зв'язок таких витрат із господарською діяльністю платника податку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 березня 2021 року у справі № 813/2781/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95815498>.

2.3. Про оподаткування суми процентів, комісії та/або штрафних санкцій (пені), прощених (анульованих) кредитором

Суми процентів, комісії та/або штрафних санкцій (пені), прощених (анульованих) кредитором за його самостійним рішенням, не пов'язаним із процедурою банкрутства, до закінчення строку позовної давності, не включаються до оподатковуваного доходу для цілей сплати податку на доходи фізичних осіб.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 квітня 2021 року у справі № 540/304/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96339472>.

2.4. Про оподаткування доходу від продажу цілісного майнового комплексу сільськогосподарського фермерського господарства

Дохід, отриманий платником податків від продажу цілісного майнового комплексу сільськогосподарського фермерського господарства (майно, передане до складеного капіталу, нерозподілений прибуток, майнові та інші зобов'язання) є доходом від продажу нерухомого майна та підлягає оподаткуванню за ставкою 5 %.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 квітня 2021 року у справі № 802/899/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96339586>.

2.5. Про визначення вартості розповсюдження реклами на підставі фактично набраних GRP за даними досліджень щодо відповідної цільової аудиторії

Вартість рекламних послуг, які особа придбає в телеканалів, визначається на підставі показника AVR (Advertising Average Audience). Під час їх реалізації вартість трансляції реклами визначається згідно з фактично набраними GRP (Gross Rating Points), а не кількістю хвилин, оскільки ціна хвилини екранного часу є довідковою та виступає додатковим аналітичним показником, який математично розраховується шляхом ділення вартості рекламних послуг на окремому телеканалі на кількість хвилин розміщення реклами на такому телеканалі.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 серпня 2021 року у справі № 640/9753/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98764707>.

2.6. Про застосування пільг зі сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, в частині «будівель промисловості»

Пільгове оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для платників, які є власниками будівель промисловості, застосовується до будівель, що використовуються для виготовлення промислової продукції будь-якого виду.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 вересня 2021 року у справі № 420/7771/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99976974>.

2.7. Про набуття статусу сільськогосподарського виробника

Персоніфікований статус сільськогосподарського виробника надається особі, яка займається сільськогосподарською діяльністю, відповідно до норм законодавства і не може передаватися на підставі укладених між сторонами цивільно-правових угод.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 вересня 2021 року у справі № 140/2700/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99860787>.

2.8. Про підтвердження факту заниження податку з доходів фізичних осіб

Пояснення громадян не можуть бути безумовним підтвердженням факту порушення податкового законодавства, з урахуванням аналізу документів податкового, бухгалтерського та кадрового обліку на предмет їхньої відповідності та повноти відображення всіх показників на підприємстві.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 9 листопада 2021 року у справі № 808/337/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101009980>.

3. Оподаткування додатковим благом

3.1. Про оподаткування додатковим благом прощеної (анульованої) суми основного боргу за кредитним договором

Прощена (анульована) сума основного боргу за кредитним договором є додатковим благом і належить до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу за відсутності зміни зобов'язання з іноземної валюти в гривню за кредитом і прощення розміру розрахованої різниці.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 815/3071/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129661>.

3.2. Про прощену (анульовану) суму кредиторської заборгованості як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб

Прощена (анульована) сума кредиторської заборгованості як об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб не є додатковим благом, якщо різниця між прощеною (анульованою) сумою боргу та сумою курсової різниці є від'ємною.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 січня 2021 року у справі № 120/935/19-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94236824>.

4. Стягнення податкового боргу

4.1. Про зарахування всіх платежів на погашення податкового боргу згідно з черговістю його виникнення незалежно від напрямку сплати

Пунктом 87.9 статті 87 Податкового кодексу України визначено обов'язок податкового органу на зарахування всіх платежів на погашення податкового боргу згідно з черговістю його виникнення незалежно від напрямку сплати, визначеного платником податків. Визначальною при застосуванні приписів цієї статті є наявність податкового боргу. Зміст графи «призначення платежу» у платіжних дорученнях за будь-яких умов не має значення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 березня 2021 року у справі № 804/2577/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95653846>.

5. Єдиний соціальний внесок

5.1. Про строк звернення до суду з позовом про скасування вимоги про сплату недоїмки з єдиного внеску після використання процедури адміністративного оскарження

Строк, протягом якого особа може звернутися до суду після застосування процедури досудового оскарження вимоги фіскального органу про сплату єдиного

внеску становить три місяці з дня отримання платником рішення органу доходів і зборів вищого рівня, ухваленого за наслідками розгляду відповідної скарги.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 25 лютого 2021 року у справі № 580/3469/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95240811>.

6. Податок на додану вартість

6.1. Про ненарахування податку на додану вартість на отримані суми винагороди у грошовій формі (бонусу) покупцю за досягнення відповідних показників обсягу придбання об'єктом оподаткування податком на додану вартість (маркетингові послуги)

Мотиваційні (бонусні) виплати, отримані за дистриб'юторським договором, належать до винагороди за надання маркетингових послуг, які є об'єктом оподаткування податком на додану вартість у розумінні пункту 185.1. статті 185 Податкового кодексу України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 18 червня 2021 року у справі № 120/4866/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771462>.

6.2. Про оцінку правомірності рішення про відповідність або невідповідність платника податку на додану вартість критеріям ризиковості

При оцінці правомірності рішення про відповідність або невідповідність платника податку на додану вартість критеріям ризиковості необхідно досліджувати та надавати оцінку змісту та порядку прийняття оскаржуваного рішення, повноваженням комісії контролюючого органу, змісту протоколу її засідання та наданих податковим органом документів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 січня 2021 року у справі № 640/11321/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94022453>.

6.3. Про застосування строку позовної давності при стягненні сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість

Строк позовної давності щодо вимоги про стягнення сум бюджетного відшкодування з податку на додану вартість обмежується строком у 1095 днів, який настає з дня отримання права на таке відшкодування.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 520/3210/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94264250>.

6.4. Про встановлення факту реальності господарських операцій за наявності відкритих кримінальних проваджень щодо контрагентів платника

За умови своєчасного та повного виконання компанією-заявником обов'язків із декларування податку на додану вартість, неможливості з її боку забезпечити дотримання постачальником його обов'язків щодо декларування податку на додану вартість і якщо не було шахрайства стосовно системи оподаткування, про яке компанія-заявник знала чи могла знати, така компанія не може нести відповідальність за наслідки невиконання постачальником його обов'язків щодо своєчасного декларування податку на додану вартість і, як наслідок, сплачувати подат на додану вартість повторно разом із пенею.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 березня 2021 року у справі № 1.380.2019.006624 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95580195>.

6.5. Про дату виникнення податкового зобов'язання з податку на додану вартість у разі внесення до статутного капіталу іншого товариства нерухомого майна

Приписи пункту 187.1 статті 187 Податкового кодексу України не узалежнюють дату виникнення податкового зобов'язання з податку на додану вартість від дати переходу права власності на товар. Вжитий в пункті 187.1 статті 187 Податкового кодексу України термін «відвантаження товарів» тлумачиться не як факт виникнення права власності на товар, а як початок процесу фізичного переміщення товару від місця його постійного знаходження (зберігання) у постачальника або іншого передання майна, оформленого у визначеному законом порядку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 липня 2021 року у справі № 300/1952/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98493716>.

6.6. Про право платника податків на стягнення бюджетного відшкодування податку на додану вартість

Проступок, пов'язаний із протиправною бездіяльністю контролюючого органу шляхом безперервного невиконання обов'язків щодо повернення платнику податків сум бюджетного відшкодування податку на додану вартість визнається триваючим порушенням, яке фактично позбавило такого платника права на вільне володіння майном протягом значного часу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 серпня 2021 року у справі № 640/25381/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98764865>.

6.7. Про подання податкової звітності щодо хронології відображення від'ємного значення податку на додану вартість

Податковий кодекс України та Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 28 січня 2016 року № 21, не встановлюють особливості та хронологію відображення від'ємного значення податку на додану вартість звітного (податкового) періоду в Додатку 2 (Д2) та Додатку 3 (Д3) до податкової декларації з податку на додану вартість.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 6 жовтня 2021 року у справі № 640/11775/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100285317>.

7. Акцизний податок

7.1. Про виникнення податкових зобов'язань з акцизного податку за договорами купівлі-продажу (поставки)

Датою реалізації та виникнення в платника податків податкових зобов'язань з акцизного податку є дата фізичного відпуску нафтопродуктів через мережу заправних комплексів за договорами купівлі-продажу (поставки) між платником податків із його контрагентами до укладення договору зберігання.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 лютого 2021 року у справі № 826/10265/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94904737>.

7.2. Про встановлення ціни тютюнових виробів, вище за яку не дозволено здійснювати їх реалізацію

Ціну тютюнових виробів, вище за яку не дозволено здійснювати їх реалізацію, можна визначити множенням максимальної роздрібною ціни, зазначеної на пачці сигарет, на коефіцієнт 1,05.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 7 жовтня 2021 року у справі № 826/26860/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100249495>.

8. Земельний податок і орендна плата

8.1. Про включення земельного податку до складу інших валових витрат сум, умови несплати земельного податку за спрощеною системою оподаткування

До витрат фізичної особи-підприємця, пов'язаних зі здійсненням ним господарської діяльності, на час виникнення спірних правовідносин (до 1 січня 2017 року) належали витрати на сплату орендної плати за землю державної та комунальної власності та/або земельного податку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 18 червня 2021 року у справі № 120/4866/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771462>.

8.2. Про обов'язок сплати орендної плати за земельну ділянку державної та/або комунальної власності, надану фізичній особі для ведення фермерського господарства, коли ця ділянка фактично використовується без зміни орендаря в договорі оренди

Податковий обов'язок щодо сплати орендної плати лежить на орендареві земельної ділянки, який визначений у договорі оренди земельної ділянки та право користування земельною ділянкою якого зареєстроване в державному реєстрі речових прав. Податковий обов'язок зі сплати орендної плати за землю державної та комунальної власності виникає у фермерського господарства, для створення якого фізичній особі було надано земельну ділянку, після переходу до нього прав орендаря в установленому законом порядку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 18 червня 2021 року у справі № 400/1730/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771444>.

9. Екологічний податок

9.1. Про правомірність оподаткування екологічним податком виробничо-технологічних втрат парникових газів (метану) в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення

Податковий кодекс України встановлює обов'язок сплачувати екологічний податок за викиди в атмосферне повітря метану, який належить до вуглеводнів і є забруднюючою речовиною згідно з додатком II Протоколу про реєстри викидів і перенесення забруднювачів від 21 травня 2003 року.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів від 25 лютого 2021 року у справі № 160/8128/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95240809>.

9.2. Про підстави нарахування екологічного податку на товар, який хоч і частково втратив свої споживчі властивості, але не розміщувався як відходи

Якщо товар, який хоч і частково втратив свої споживчі властивості, був реалізований за зниженою ціною фізичним особам і не розміщувався як відходи в спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, то відсутні правові підстави для сплати екологічного податку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 квітня 2021 року у справі № 140/2371/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96498203>.

10. Установлення місцевих податків і зборів

10.1. Про правомірність рішення сільської ради, яке встановлює ставки земельного податку за земельні ділянки, що перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності)

Рішення органів місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та зборів є нормативно-правовими актами з питань оподаткування місцевими податками та зборами, які приймаються на підставі, за правилами і на виконання відповідних приписів Податкового кодексу України й оприлюднюються в установленому цим Кодексом порядку. Указані рішення не належать до регуляторних актів у розумінні Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», у зв'язку з чим цей Закон не поширює свою дію на такі рішення загалом і, зокрема, у 2017, 2018 роках.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі суддів об'єднаної палати Касаційного адміністративного суду від 10 грудня 2021 року у справі № 0940/2301/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101897039>.

III. Реалізація компетенції податкового органу

1. Правовий статус і повноваження податкового органу

1.1. Про включення до податкової застави майна, яке перебуває в іпотеці

За відсутності доказів державної реєстрації відступлення права вимоги за іпотечним договором суд не надає оцінку правомірності дій податкового органу щодо включення до податкової застави майна, яке перебуває в іпотеці, та звільнення його з податкової застави, а вказує на відсутність обставин, які б свідчили про порушення прав, свобод чи інтересів особи.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі суддів об'єднаної палати Касаційного адміністративного суду від 19 січня 2021 року у справі № 813/3676/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94237211>.

1.2. Про підстави та наслідки скасування податкової консультації, яка порушує право на належне роз'яснення застосування податкового законодавства

Відсутність у податковій консультації чітких відповідей на поставлені запитання та роз'яснень викладених у ній норм чинного законодавства, про яке просив платник податків, свідчить про порушення права особи на належне роз'яснення застосування податкового законодавства та є підставою для скасування судом попередньої податкової консультації та надання контролюючим органом нової з урахуванням висновків суду з цього приводу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 лютого 2021 року у справі № 816/1696/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95177056>.

1.3. Про повноваження контролюючого органу щодо списання безнадійної заборгованості

Зобов'язання в судовому рішенні прийняти уповноваженим податковим органом рішення про списання безнадійного податкового боргу не є втручанням у дискреційні повноваження контролюючого органу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 6 квітня 2021 року у справі № 805/696/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96080845>.

1.4. Про внесення інформації до реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування щодо узгодженої суми бюджетного відшкодування платника податку

З 1 квітня 2017 року контролюючий орган має вносити до Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування дані щодо узгодженої суми бюджетного відшкодування платника податку задля забезпечення доступу органу казначейства для виконання такого відшкодування.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 травня 2021 року у справі № 826/3463/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97267829>.

1.5. Про перелік інформації, яка зазначається у квитанції про зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування

Для прийняття обґрунтованого рішення щодо відмови у реєстрації податкових накладних контролюючим органом необхідно дотримуватися вимоги чіткості та недвозначності щодо інформації, зазначеної у квитанції про зупинення реєстрації податкової накладної.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 червня 2021 року у справі № 2040/7098/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97461230>.

1.6. Про підстави для відмови в реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних

Здійснення моніторингу відповідності податкових накладних / розрахунків коригування критеріям оцінки ступеня ризиків є превентивним заходом і не повинне підміняти за своїм змістом проведення податкових перевірок як способу реалізації владних управлінських функцій контролюючого органу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 4 серпня 2021 року у справі № 0840/4088/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98799556>.

1.7. Про методику визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів у контексті податкового зобов'язання з транспортного податку для фізичних осіб

Суди при вирішенні спору не можуть підміняти органи державної влади, до компетенції яких належать повноваження, зокрема щодо визначення середньоринкової вартості легкових автомобілів для цілей віднесення таких до об'єктів оподаткування транспортним податком.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 вересня 2021 року у справі № 1240/2706/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100010671>.

1.8. Про належність і допустимість доказів направлення податкових накладних на реєстрацію

Видруковані скріншоти файлів спеціалізованого програмного забезпечення (комп'ютерної програми «М.Е.Дос») разом з компакт-диском та оригіналами відповідних файлів є належними та допустимими доказами для підтвердження факту направлення податкових накладних на реєстрацію.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 листопада 2021 року у справі № 200/12604/19-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101332183>.

1.9. Про застосування висновку судово-економічної експертизи щодо реальності господарських операцій, виконання яких контролюючий орган ставить під сумнів

Висновок судово-економічної експертизи не є безумовною підставою для звільнення від доказування у спорі та дослідження суті (змісту) господарських операцій, виконання яких контролюючий орган ставить під сумнів. Лише суд може встановити прийнятність чи неприйнятність документа внаслідок його недійсності, надати правову оцінку обставинам, а також правильності застосування відповідної норми права.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2021 року у справі № 826/3451/13-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102220748>.

2. Адміністративний арешт коштів і майна

2.1. Про накладення арешту на кошти, які перебувають на банківських рахунках, без підтвердження контролюючим органом наявності відмови платника податків у допуску до проведення перевірки

Непідтвердження контролюючим органом наявності належним чином засвідченої відмови платника податків у допуску до проведення перевірки як необхідної умови для застосування адміністративного арешту свідчить

про відсутність підстав для застосування арешту коштів, які перебувають на банківських рахунках, шляхом зупинення видаткових операцій на таких рахунках.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 січня 2021 року у справі № 803/205/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328315>.

2.2. Про обґрунтованість адміністративного арешту у зв'язку з недопуском посадових осіб контролюючого органу до проведення податкової перевірки за умови пред'явлення службового посвідчення працівника органів доходів і зборів

Не показавши під час перевірки службове посвідчення посадової особи контролюючого органу платникові податків, а також його посадовим (службовим) особам, уповноваженому представнику чи особам, які фактично проводять розрахункові операції, посадові (службові) особи контролюючого органу, зазначені в направленні на проведення експертизи, не мають права на документальну виїзну або фактичну перевірку, навіть за умови наявності у них довідки про належність до посадових осіб податкових органів. У такому разі адміністративний арешт – необґрунтований.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 квітня 2021 року у справі № 808/1031/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96497954>.

2.3. Про вимоги до судового розгляду справ про зупинення видаткових операцій на банківських рахунках платника податків

Висновки судів про відсутність у контролюючого органу повноважень на звернення до суду з позовом про накладення арешту на кошти платника податків шляхом зупинення видаткових операцій на банківських рахунках є передчасними без установлення обставин, що були підставою для застосування такого арешту.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 травня 2021 року у справі № 820/3541/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97218805>.

3. Податковий контроль

3.1. Про застосування РРО при прийманні оплати за товар через мережу Інтернет за допомогою систем LiqPay і WayForPay

У разі доставки поштою або кур'єрською службою товару, придбаного на умовах передоплати із застосуванням платіжних сервісів LiqPay і WayForPay, суб'єкт господарювання зобов'язаний використовувати РРО та вкладати в поштове відправлення розрахунковий документ установленої законодавством

форми та змісту на повну суму проведеної операції, що підтверджує факт купівлі-продажу товарів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 квітня 2021 року у справі № 520/7835/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96339484>.

3.2. Про визначення обставин для перенесення термінів проведення перевірки

Обов'язок підтвердження правомірності, обґрунтованості, повноти формування даних бухгалтерського та податкового обліку належними документами первинної фінансово-бухгалтерської звітності покладається саме на суб'єкта господарювання. Втрата відповідних документів не є безумовною підставою перенесення термінів проведення перевірки.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 травня 2021 року у справі № 640/15297/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97021447>.

3.3. Про підстави скасування результатів податкової перевірки внаслідок порушення процедури її призначення

Невиконання вимог закону щодо підстави для проведення документальної позапланової перевірки призводить до визнання перевірки незаконною та не породжує правових наслідків такої перевірки. Акт перевірки, виходячи із положень щодо допустимості доказів, закріплених частиною другою статті 74 Кодексу адміністративного судочинства України, не може визнаватися допустимим доказом у справі, оскільки одержаний з порушенням порядку, встановленого законом.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 жовтня 2021 року у справі № 817/1314/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100471023>.

3.4. Про перевагу змісту документа в порівнянні порівняно із зовнішньою формою при розгляді податкових спорів

Складання контролюючим органом рішення про застосування штрафних (фінансових) санкцій не за формою податкового повідомлення-рішення не може бути самостійною підставою для визнання протиправним такого рішення, за умови, що суб'єкт господарювання вчинив порушення вимог податкового законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на відповідний орган. При розгляді податкових спорів перевага надається змісту документа порівняно з його зовнішньою формою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 жовтня 2021 року у справі № 814/724/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100471022>.

3.5. Про порядок проведення інвентаризації

Порядок інвентаризації стосується проведення внутрішньої перевірки нафтопродуктів на підприємствах після призначення відповідно до розпорядчого документа керівника підприємства інвентаризаційної комісії та встановлення термінів початку і завершення робіт з інвентаризації. Відсутні законодавчі положення, які регулюють порядок проведення інвентаризації у разі проведення фактичної перевірки контролюючими органами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 грудня 2021 року у справі № 1.380.2019.003318 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101899213>.

IV. Фінансова відповідальність

4.1. Про застосування фінансових санкцій за фактом продажу алкогольних напоїв особі, яка не досягла 18 років

Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» не пов'язує відповідальність суб'єкта господарювання з тим, хто саме здійснив продаж алкогольних напоїв неповнолітній особі. Необхідною умовою для відповідальності суб'єктів господарювання є факт реалізації алкогольного напою особі, яка не досягла 18 років, без наявності відповідної ліцензії.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 9 березня 2021 року у справі № 804/8054/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95382413>.

4.2. Про відповідальність за відсутність у платника дозволу на виконання окремих операцій з переробки або повного циклу переробки іншим підприємством

Норма пункту 206.12 статті 206 Податкового кодексу України щодо обов'язку платника сплатити суму податкового зобов'язання, на яку було надане звільнення або умовне звільнення від оподаткування, не передбачає відповідальність за відсутність у платника дозволу на виконання окремих операцій з переробки або повного циклу переробки іншим підприємством.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 червня 2021 року у справі № 560/1050/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97771408>.

4.3. Про підстави притягнення до відповідальності за вчинення податкового правопорушення під час перебування платника під дією санкцій

До складу правопорушення, передбаченого статтею 109 Податкового кодексу України, не належить несвоєчасне виконання податкового обов'язку платником,

до якого було застосовано персональні економічні та інші обмежувальні заходи, за умови доведеної відсутності будь-якого альтернативного шляху виконання цього зобов'язання.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 листопада 2021 року у справі № 640/22711/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100856882>.

4.4. Про нарахування штрафних санкцій під час дії мораторію

Після порушення справи про банкрутство та введення мораторію на задоволення вимог кредиторів у підприємства не припиняється обов'язок сплачувати податки і збори у встановленому порядку та розмірах, визначених за результатами здійснення господарської діяльності після введення мораторію і протягом його дії. Нарахування штрафних санкцій під час дії мораторію є незаконним.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 листопада 2021 року у справі № 803/1835/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101297319>.

Розділ 2. Реалізація публічної фінансової політики

I. Митна справа

1. Реалізація повноважень контролюючого органу

1.1. Про вимогу контролюючого органу щодо сплати митних платежів при порушенні процедури міжнародного дорожнього перевезення

При порушенні процедури міжнародного дорожнього перевезення претензія контролюючого органу та викладені в ній вимоги щодо сплати митних платежів є пропозицією добровільно виконати зобов'язання в досудовому порядку, яка не породжує жодних обов'язків для перевізників або гарантійних об'єднань.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 8 лютого 2021 року у справі № 814/1958/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94737365>.

1.2. Про презумпцію правомірності рішень платника податків

Презумпція правомірності рішень платника податків застосовується, коли норми податкового права прямо чи внаслідок їх тлумачення, а також у своїй сукупності не є однозначними та допускають множинне трактування повноважень як на користь платника податків, так і контролюючого органу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 380/671/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94904871>.

1.3. Про повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів

Повернення помилково та/або надмірно сплачених митних платежів із Державного бюджету України є виключними повноваженнями митних органів і органів державного казначейства, хоча суд не позбавлений права зобов'язати цих суб'єктів владних повноважень вчинити дії, прийняти рішення тощо, тобто виконати обов'язок, прямо передбачений нормами законодавства, від виконання якого відповідний суб'єкт владних повноважень ухиляється.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 квітня 2021 року у справі № 815/4834/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96339546>.

1.4. Про правомірність відмови в митному оформленні товару у зв'язку з відсутністю індивідуальної ліцензії на здійснення зовнішньоекономічної операції

З 7 лютого 2019 року застосування адміністративно-господарських санкцій, передбачених статтею 37 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність», стало неможливим, оскільки вони законодавчо не закріплені. Тому станом на момент виникнення спірних відносин у митного органу були відсутні підстави вимагати індивідуальну ліцензію при поданні декларації для розмитнення товару, а також відмовляти в його митному оформленні.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 липня 2021 року у справі № 520/5051/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98306533>.

1.5. Про застосування спеціального строку звернення до суду з позовом про оскарження рішень щодо застосування заходів у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії щодо України

У процедурі прийняття рішень про застосування заходів у відповідь на дискримінаційні та/або недружні дії щодо України норми Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» є спеціальними в частині порядку прийняття таких рішень. Установлення цим Законом спеціального строку звернення до суду з позовом про оскарження такого рішення не створює непропорційність між застосованими засобами та поставленою метою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 2 серпня 2021 року у справі № 640/1313/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98799479>.

1.6. Про обмеження кількості транспортних засобів для тимчасового ввезення на митну територію України громадянами-нерезидентами

Митне законодавство передбачає право громадян-нерезидентів на тимчасове ввезення на митну територію України транспортних засобів особистого користування

в кількості не більше однієї одиниці на кожен товарну позицію, а в разі перевищення цієї кількості – пропуск через митний кордон України в порядку, визначеному частиною другою статті 379 Митного кодексу України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 вересня 2021 року у справі № 1340/4084/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99860812>.

2. Установлення та коригування митної вартості

2.1. Про коригування митної вартості товарів під час спрацювання профілів ризиків і наявності інформації про оформлення в митному відношенні ідентичних і подібних товарів іншими особами

Спрацювання профілів ризиків автоматизованої системи аналізу та управління ризиками й наявність інформації про те, що ідентичні та подібні товари було оформлено в митному відношенні іншими особами за вищою митною вартістю, якщо відсутні інші законні підстави для витребування додаткових документів, не може бути самостійною підставою для такого витребування та відмови в прийнятті заявленої декларантом митної вартості товарів за ціною контракту.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 березня 2021 року у справі № 826/16699/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95493233>.

2.2. Про митне оформлення товару з формально нижчим рівнем митної вартості

Документи про страхування товару надаються за наявності вимоги покупця, а не митного органу. Формально нижчий рівень митної вартості імпортованого товару від рівня митної вартості іншого митного оформлення не може вважатися заниженням митної вартості, не є перешкодою для застосування основного методу визначення митної вартості товару та не може бути достатньою підставою для відмови в здійсненні митного оформлення товару.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 821/1050/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99062791>.

2.3. Про застосування положень «Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і її державами-членами, з іншої сторони» для ввезення на митну територію України товарів, що імпортуються частинами

У разі ввезення на митну територію України розібраних чи незібраних товарів, що імпортуються частинами, після ввезення першої частини потрібно надати контролюючому органу, що здійснює митне оформлення, єдине підтвердження походження товарів відповідно до вимог статті 16 Розділу V Протоколу I до «Угоди про

асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 грудня 2021 року у справі № 240/10799/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101990370>.

2.4. Про митне оформлення ортопедичного взуття, яке застосовується для профілактики та лікування нейропатичної стопи в пацієнтів, хворих на цукровий діабет

Увезене ортопедичне взуття, яке застосовується для профілактики та лікування нейропатичної стопи в пацієнтів, хворих на цукровий діабет, потрібно класифікувати за кодом 9021101000 згідно з УКТ ЗЕД.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2021 року у справі № 813/1441/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102267211>.

2.5. Про визначення митної вартості імпортованого транспортного засобу з дефектами технічного стану

Визначаючи митну вартість, митний орган має враховувати індивідуальні особливості імпортованого транспортного засобу, які мають суттєвий вплив на його ринкову вартість, зокрема технічний стан, рік випуску, тип двигуна, наявність пошкоджень, а також умови використання, що вплинули на зношеність автомобіля й обумовили ціну.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 грудня 2021 року у справі № 520/11303/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102362298>.

3. Спеціальні заходи щодо демпінгового та іншого імпорту

3.1. Про застосування санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та дискреційні повноваження міністерства за наслідками розгляду подання уповноваженого органу

Спеціальні санкції, передбачені у випадках порушення вимог Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» або пов'язаних з ним законів України та в разі проведення дій, які можуть зашкодити інтересам національної економічної безпеки, зокрема, у разі неповернення виручки після спливу граничного строку, встановленого Законом України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті», можуть бути застосовані Мінекономрозвитку за наявності позитивного рішення суду, Міжнародного комерційного арбітражного суду чи Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України. Мінекономрозвитку при застосуванні таких санкцій користується альтернативою щодо прийняття владного управлінського рішення на підставі наданого уповноваженим органом подання та долучених до нього документів, а також матеріалів, що містяться в розпорядженні Міністерства. Незастосування таких санкцій можливе в разі усунення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності відповідних допущених порушень або надання доказів неможливості виконання рішення суду чи арбітражу.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду у складі суддів об'єднаної палати Касаційного адміністративного суду від 10 березня 2021 року у справі № 826/12552/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95509155>.

3.2. Про повернення помилково та/або надміру сплачених сум податкового зобов'язання зі сплати антидемпінгового мита

Установлення судом неправильності чи хибності рішень чи дій митних органів, які зумовили помилкову та/або надмірну сплату антидемпінгового мита, є підставою для повернення таких платежів декларанту з дотриманням визначеної законом процедури.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 березня 2021 року у справі № 200/10028/19-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95616248>.

II. Валютне регулювання та валютний контроль

2.1. Про звільнення від відповідальності за порушення вимог валютного законодавства за наявності висновку щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічною операцією

Висновок Мінекономрозвитку щодо продовження строків розрахунків за відповідною зовнішньоекономічною операцією є індивідуальним юридичним актом, виданим на перевищення встановлених законодавством строків розрахунків, має зворотну силу в часі та звільняє платника податків від відповідальності у вигляді сплати пені.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 січня 2021 року у справі № 801/9330/13-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94511869>.

2.2. Про оскарження відмови Національного банку України у видачі індивідуальної ліцензії на здійснення інвестиції за кордон

Непідтвердження Національним банком України можливості здійснення операції з придбання валюти, включеної до реєстру, не позбавляє права платника податків повторно звернутися до обслуговуючого банку із заявкою на придбання валюти.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 9 лютого 2021 року у справі № 804/3589/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94737553>.

РОЗДІЛ 2. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо захисту соціальних прав

1. Справи з приводу містобудування та архітектурної діяльності

1.1. Про містобудівні умови та обмеження на забудову декількох земельних ділянок

Містобудівні умови та обмеження забудови земельної ділянки видаються для проектування конкретного об'єкта будівництва (будинку, будівлі, споруди будь-якого призначення, їх комплексів, лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури) на конкретній території, що може складатися з однієї або декількох земельних ділянок.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 червня 2021 року у справі № 806/3365/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98054587>.

1.2. Про право на розміщення зовнішньої реклами у м. Києві відповідно до принципу мовчазної згоди

Київська міська державна адміністрація (КМДА) є належним дозвільним органом у розумінні статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» під час надання дозволу на розміщення зовнішньої реклами у м. Києві і не має права делегувати свої повноваження, визначені законом, іншим органам.

Неприйняття рішення про відмову в наданні дозволу належним дозвільним органом (КМДА) свідчить про протиправну його бездіяльність. Водночас сама лише бездіяльність (неприйняття рішення у встановлений строк) не є достатньою підставою для застосування принципу мовчазної згоди.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 березня 2021 року у справі № 826/9746/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95616086>.

1.3. Про умови прийняття рішення про анулювання дозволу на будівництво

Анулювання дозволу на будівництво є заходом впливу за вчинене правопорушення, що має застосовуватися за визначених пунктом 3 частини шостої статті 37 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» умов.

Умовами прийняття рішення про анулювання дозволу є: (1) проведення перевірки; (2) встановлення порушень вимог містобудівної документації, містобудівних умов та обмежень, містобудівного законодавства, невідповідності об'єкта будівництва проектній документації на будівництво такого об'єкта, вимогам будівельних норм, стандартів і правил; 3) внесення посадовою особою органу державного архітектурно-будівельного контролю припису про усунення порушень; 4) невиконання вимог припису.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 826/10851/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296345>.

1.4. Про особливості проведення ремонтних та інших робіт у зонах охорони пам'яток й історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України

У зонах охорони пам'яток, історичних ареалів населених місць, занесених до Списку історичних населених місць України, встановлено особливості проведення ремонтних та інших робіт, проведення яких забороняється без попереднього отримання дозволу в органах охорони культурної спадщини.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 січня 2021 року у справі № 420/2220/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94511402>.

1.5. Про порядок визначення балансоутримувача місць загального користування (поза межами будинків та прибудинкових територій) та елементів благоустрою

Обслуговування місць загального користування (поза межами будинків та прибудинкових територій) та елементів благоустрою є предметом нормативної регламентації Закону України від 6 вересня 2005 року № 2807-IV «Про благоустрій населених пунктів», яким установлений конкурсний порядок визначення балансоутримувача таких об'єктів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 лютого 2021 року № 320/5590/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94643241>.

1.6. Про будівельні роботи в одноквартирних (садибних), дачних та садових будинках, які не належать до самочинного будівництва

Не належать до самочинного будівництва для одноквартирних (садибних), дачних та садових будинків: засклення балконів, лоджій, веранд, терас, крім будинків, що занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, заміна матеріалу стін будинків, господарських будівель без збільшення розміру фундаменту та поверховості.

Питання про можливість закриття провадження у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з порушенням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів і правил під час будівництва, може вирішувати орган, який уповноважений законом на розгляд справи про адміністративне правопорушення – орган державного архітектурно-будівельного контролю.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 лютого 2021 року № 500/3491/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94565945>.

1.7. Про обов'язковість заповнення даних містобудівних умов та обмежень

У випадку надання містобудівних умов та обмежень як основної складової вихідних даних для проектування об'єкта будівництва у них заповнюються обов'язкові до заповнення розділи містобудівних умов та обмежень, а певні дані (інформація) зазначаються в разі їх наявності.

Відсутність зазначення в містобудівних умовах та обмеженнях будь-яких обов'язкових до заповнення даних (встановлених пунктами 3.3, 3.4 Порядку надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки, їх склад та зміст, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 07 липня 2011 року № 109) є самостійною та достатньою підставою для скасування таких містобудівних умов та обмежень.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 березня 2021 року у справі № 807/825/17 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95780619>.

1.8. Про визначення реконструкції об'єкту будівництва

Сам по собі факт зміни функціонального призначення об'єкту будівництва не є достатньою ознакою реконструкції, оскільки реконструкція в будь-якому випадку має наслідком зміну основних техніко-економічних показників об'єкту будівництва.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 334/2101/16-а (2-а/334/137/16) можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97074972>.

1.9. Про обов'язковість здійснення авторського нагляду на всіх етапах будівництва

Авторський нагляд має здійснюватися відповідальною особою на всіх етапах будівництва. Виконанню вказаних обов'язків передуює укладення між замовником та відповідальною особою договору про здійснення авторського нагляду.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 серпня 2021 року у справі № 804/16198/15 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98921394>.

1.10. Про обов'язок уповноваженого органу зберігати містобудівну документацію

Саме на орган містобудування та архітектури, який видав містобудівні умови й обмеження, покладено обов'язок щодо зберігання та обліку виданих замовнику містобудівних умов та обмежень.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 листопада 2021 року у справі № 640/19360/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101231868>.

2. Справи з питань здійснення публічно-владних управлінських функцій з розпорядження земельними ділянками; землеустрою; державної експертизи землепорядної документації; регулювання земельних відносин

2.1. Про право членів фермерських господарств на безоплатну передачу у власність земельних ділянок

Члени фермерських господарств, у тому числі засновник (який отримав земельну ділянку у користування для створення такого фермерського господарства), можуть отримати безоплатно у приватну власність земельні ділянки у розмірі земельної частки (паю) із земель державної та комунальної власності у порядку, передбаченому Земельним кодексом України, та лише після припинення права власності чи користування такими земельними ділянками у визначеному законом порядку. У членів фермерського господарства, в тому числі засновника, не виникає право на безоплатну передачу у власність земельних ділянок із земель, що надавалися у користування засновнику для створення фермерського господарства.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 листопада 2021 року у справі № 817/1911/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100856573>.

2.2. Про судове оскарження дій щодо формування витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки

Дії щодо формування витягу з технічної документації про нормативну грошову оцінку земельної ділянки можуть бути предметом судового оскарження, що є належним способом захисту прав позивача.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 листопада 2021 року у справі № 817/1780/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404379>.

2.3. Про протиправність розпорядження нерозпайованими землями колективної власності

Розпорядження нерозпайованими землями колективної власності неможливе без прийняття відповідного рішення загальними зборами власників земельних часок (паїв) та їх спадкоємців, загальних зборів членів підприємства, зборів уповноваженого або створеного ним органу управління, якому передано окремі функції з господарського управління колективним майном.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 лютого 2021 року у справі № 820/4397/16 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/95010333>.

2.4. Про відсутність чітких критеріїв до зображення бажаного місця розташування земельної ділянки

Чинне законодавство не містить чітких критеріїв, як саме повинне бути зображено бажане місце розташування земельної ділянки у графічних матеріалах, що додаються до клопотання про надання дозволу на розробку проекту землеустрою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 804/2631/17 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97074996>.

2.5. Про межі повноважень військово-цивільної адміністрації області в разі відсутності компетентного органу

Військово-цивільна адміністрація області здійснює на відповідній території всі повноваження обласної ради, а також інші повноваження, визначені Законом № 141-VIII. Реорганізація державою своїх органів не може сама по собі призводити до такої ситуації, за якої орган, що здійснює реалізацію певної регуляторної політики, забезпечення прав, свобод і законних інтересів громадян та юридичних осіб, є відсутнім. З огляду на зазначене в будь-якому разі питання надання гірничого відводу повинно бути вирішене державним органом, створеним на тимчасову заміну обласної ради.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 листопада 2021 року у справі № 360/3527/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100823764>.

3. Справи з приводу примусового відчуження земельної ділянки, інших об'єктів нерухомого майна, що на ній розміщені, з мотивів суспільної необхідності

3.1. Про неможливість судового оскарження рішення органу місцевого самоврядування про вилучення земельної ділянки з мотиву суспільних потреб

Рішення органу місцевого самоврядування про вилучення земельної ділянки з мотиву суспільних потреб не підлягає оскарженню землекористувачем у суді, оскільки таке рішення не спричиняє настання правових наслідків для такої особи, якщо вона заперечує проти такого вилучення, а отже і не може порушувати її прав. Правомірність такого рішення оцінюється адміністративним судом під час розгляду справи за позовом органу місцевого самоврядування про вилучення земельної ділянки.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 жовтня 2021 року у справі № 480/159/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100189538>.

4. Справи щодо дозвільної системи у сфері господарської діяльності; ліцензування видів господарської діяльності; нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності; реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності; розроблення і застосування національних стандартів, технічних регламентів та процедур оцінки відповідності

4.1. Про підставу анулювання спеціального дозволу на користування надрами

Порушення надрокористувачем обов'язку звітувати перед Державним науково-виробничим підприємством «Державний інформаційний геологічний фонд України» про стан запасів корисних копалин, передбаченого в Угоді про умови користування надрами, є самостійною підставою для припинення права користування ними шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами і в такому випадку проведення додаткової перевірки Державною службою геології та надр України не є обов'язковою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 3 листопада 2021 року у справі № 812/1743/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100823910>.

4.2. Про можливість застосування Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» у відносинах у сфері ліцензування господарської діяльності

Принцип «мовчазної згоди», закріплений статтею 1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», не може застосовуватись у правовідносинах між регулятором та ліцензіатом, оскільки відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» сфера дії закону не поширюється на відносини у сфері ліцензування господарської діяльності, зокрема, у сфері телебачення і радіомовлення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 січня 2021 року у справі № 420/6193/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94511742>.

4.3. Про вимоги до рішення суб'єкта владних повноважень щодо відмови в погодженні надання надр у користування

Жодним нормативно-правовим актом не передбачено підстав відмови у погодженні надання надр у користування. Отже, орган місцевого самоврядування при прийнятті рішення з цього питання керується власним переконанням, доцільністю, враховує інтереси територіальної громади. Мотив, покладений в основу відмови у наданні погодження, повинен мати раціональну основу та не бути протиправним чи свавільним.

Погодження клопотань про надання надр у користування з метою геологічного вивчення, розробки родовищ корисних копалин загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, не є документом

дозвільного характеру, а тому до рішення органу місцевого самоврядування про відмову у погодженні такого дозволу не застосовуються вимоги, передбачені Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 січня 2021 року у справі № 826/18805/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94427377>.

4.4. Про відсутність правової колізії між положеннями статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального» та Порядком видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки

Поняття «дозвіл на виконання робіт підвищеної небезпеки та експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки», яке застосовано у статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів та пального», охоплює всі документи дозвільного характеру, які передбачені статтею 21 Закону України «Про охорону праці» та Порядком видачі дозволів на виконання робіт підвищеної небезпеки та на експлуатацію (застосування) машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2011 року № 1107, видані уповноваженим органом з дотриманням встановленого порядку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 квітня 2021 року у справі № 240/8544/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/96081050>.

4.5. Про повноваження виконавчого комітету органу місцевого самоврядування щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності

Встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств роздрібною торгівлі належить до компетенції виконавчого комітету органу місцевого самоврядування. Разом з тим, законодавством не надано повноваження виконавчому комітету щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і скасування такого.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 травня 2021 року у справі № 691/1305/16-а можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97218620>.

4.6. Про право органу з оцінки відповідності продукції на залучення сторонніх акредитованих випробувальних лабораторій для проведення видів випробувань продукції, які не проводяться його лабораторіями

Положення підпункту 4 пункту 4 Порядку призначення, відмови у призначенні та анулювання призначення органу із сертифікації для індивідуального затвердження колісних транспортних засобів, партій частин та обладнання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.07.2016 № 419 не містять припису, який би передбачав обов'язок органу з оцінки відповідності мати виключно власні акредитовані випробувальні лабораторії, які б забезпечували проведення випробування усіх без виключення колісних транспортних засобів, що були у користуванні, партій частин та обладнання, стосовно яких орган з оцінки відповідності заявляє про свою компетентність і які охоплені сферою його акредитації.

Орган з оцінки відповідності має право на договірній основі залучати сторонні акредитовані випробувальні лабораторії для проведення видів випробувань продукції в межах відповідної сфери призначення, які не проводяться його власними лабораторіями.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 140/15653/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98187439>.

4.7. Про обов'язок проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору продовольчих продуктів і набору послуг для встановлення прожиткового мінімуму

Обов'язковою передумовою встановлення Кабінетом Міністрів України прожиткового мінімуму є проведення науково-громадської експертизи сформованих набору продуктів харчування, набору непродовольчих товарів і набору послуг.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 липня 2021 року у справі № 640/2541/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98614780>.

4.8. Про визнання інформації рекламою

Інформація може бути визнана рекламою тоді, коли вона вказує на конкретну, індивідуально визначену особу або на конкретний, індивідуально визначений товар, із зазначенням найменування, якісних показників, країни походження, виробника тощо.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 серпня 2021 року у справі № 323/809/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98921391>.

4.9. Про відсутність підстав для видачі спеціального дозволу на водокористування особі, яка не є користувачем гідротехнічних споруд

Користування технологічною водоймою, у тому числі і для рибогосподарських потреб, неможливе без використання відповідних гідротехнічних споруд, а відсутність дозволу на спеціальне водокористування нівелює право користувача гідротехнічних споруд на використання їх за призначенням.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 вересня 2021 року у справі № 822/2104/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99482291>.

5. Справи з приводу охорони навколишнього природного середовища

5.1. Про застосовність законодавства при прийнятті рішення за результатами розгляду заяви про надання спеціального дозволу на користування надрами

Рішення за результатами розгляду заяви про надання спеціального дозволу на користування надрами приймається на підставі законодавства, що діє на час прийняття рішення про надання чи відмову у наданні дозволу, а не на час звернення із заявою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 803/1541/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97806555>.

5.2. Про стадійність розгляду заяви про видачу дозволу на викиди забруднювальних речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

За результатами розгляду заяви про видачу дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами та доданих до неї документів територіальні органи Держпродспоживслужби приймають рішення щодо можливості або неможливості видання такого дозволу, яке надсилається Мінприроди та дозвільним центрам відповідно. У разі наявності зауважень документи повертаються суб'єкту господарювання з викладом їхнього змісту та зазначенням терміну повторного подання. При цьому право повернення документів на доопрацювання Порядком проведення та оплати робіт, пов'язаних з видачею дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, обліку підприємств, установ, організацій та громадян – підприємців, які отримали такі дозволи, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2002 року № 302, надано органу, який видає дозвіл, а не органам Головного управління Держпродспоживслужби.

Детальніше з повним текстом постанови Верховного Суду від 28 січня 2021 року у справі № 803/285/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94458586>.

5.3. Про необхідність розробки робочого проекту господарської діяльності з розділом оцінки впливу на навколишнє середовище та висновку з оцінки впливу на довкілля в разі зберігання суб'єктом господарської діяльності рідкого палива об'ємом 15 куб. м і більше

Зберігання рідкого палива об'ємом 15 куб. м і більше безвідносно до мети зберігання є втручанням в природне середовище, яке чинить значний вплив на довкілля і потребує здійснення оцінки впливу на довкілля шляхом підготовки суб'єктом господарювання звіту з оцінки впливу на довкілля та отримання висновку з оцінки впливу на довкілля, який враховується під час ухвалення рішення про провадження суб'єктом господарювання планованої діяльності.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 лютого 2021 року у справі № 580/1078/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94802864>.

5.4. Про отримання спеціального дозволу на користування надрами для захоронення стічних вод в підземних горизонтах

Обов'язок захоронення стічних вод у глибокі підземні водоносні горизонти виникає тоді, коли вони утворюються на основі природних вод і не піддаються очищенню існуючими методами. Водночас, умови повернення супутньо-пластових вод нафтогазових родовищ до підземних горизонтів визначені у статті 72 Водного Кодексу України, відповідно до якої підприємства, установи і організації, які відкачують шахтні, кар'єрні та рудникові води для запобігання затоплення шахт, кар'єрів та рудників під час видобування корисних копалин, зобов'язані впроваджувати ефективні технології, що забезпечують зниження рівня їх мінералізації перед скиданням у водні об'єкти, а підприємства, установи та організації, що добувають нафту і газ, повертають супутньо-пластові води нафтогазових родовищ до підземних горизонтів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 червня 2021 року у справі № 826/4704/16 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97699781>.

5.5. Про необхідність своєчасного погодження проектів лімітів використання диких тварин для відкриття сезону полювання

Для відкриття сезону полювання на конкретний мисливський вид, віднесений до державного мисливського фонду, необхідно своєчасне погодження проектів лімітів відповідними центральними органами виконавчої влади та вчасне доведення їх до користувачів мисливських угідь і мисливців до початку полювання на відповідний вид тварин

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 липня 2021 року у справі № 826/10729/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98367633>.

5.6. Про місце проведення громадських слухань у разі, якщо місце провадження планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, розташоване на території декількох адміністративних одиниць

Якщо місце провадження планованої діяльності розташоване на території декількох адміністративних одиниць, то громадські слухання повинні бути проведеними в кожній із таких одиниць або ж в адміністративних центрах адміністративно-територіальних одиниць, які можуть зазнати впливу планованої діяльності.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 вересня 2021 року у справі № 520/8862/2020 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99555494>.

6. Справи щодо операцій з цінними паперами

6.1. Про відновлення обігу акцій на підставі судового рішення

Відсутність нормативного регулювання щодо відновлення обігу акцій після скасування свідоцтва про реєстрацію їх випуску унеможлиблює реалізацію прав акціонерів, зокрема щодо можливості провести відповідні збори, та унеможлиблює закінчення розпочатої процедури банкрутства підприємства.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 лютого 2021 року у справі № 820/3373/16 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94770214>.

6.2. Про порядок зупинення обігу акцій

На етапі вирішення питання про зупинення обігу акцій не передбачено подання засвідченої підписом голови комісії з припинення та печаткою товариства, що припиняється, або нотаріально копії затверджених установчих документів створюваного товариства- правонаступника, підписаних всіма засновниками (учасниками) товариства- правонаступника або їхніми уповноваженими особами, які повинні містити відомості про склад засновників (учасників) із зазначенням розміру частки (паю) кожного засновника (учасника) станом на день затвердження таких документів.

Такі документи, повинні подаватись комісією з припинення до реєструвального органу протягом десяти робочих днів з дати затвердження передавального акта для скасування реєстрації випуску акцій, а не для зупинення їх обігу, і передбачені підпунктом «ж» пункту 3 розділу III Порядку скасування реєстрації випусків акцій.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 808/3839/16 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97074667>.

6.3. Про вимоги до повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства

Повідомлення про проведення загальних зборів акціонерного товариства має містити, зокрема, інформацію про дату, час та місце (із зазначенням номера кімнати, офісу або залу, куди мають прибути акціонери) проведення загальних зборів.

Термін «місце проведення загальних зборів» не є тотожним терміну «адреса», який є більш загальним, оскільки містить обов'язкове зазначення номера кімнати, офісу або залу, куди мають прибути акціонери.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 липня 2021 року у справі № 826/14573/16 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98367634>.

6.4. Про відсутність повноважень у Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку щодо визначення ціни придбання акцій

До повноважень Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку не віднесено функцій визначення ціни придбання акцій та правильності її визначення юридичною особою у процедурах добровільного та (чи) примусового викупу акцій, отже адміністративний суд в межах своєї судової юрисдикції та завдань також не може перевіряти правильність її визначення та справедливність.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 жовтня 2021 року у справі № 826/7969/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100623562>.

7. Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики

7.1. Про відсутність у Кабінету Міністрів України повноважень на встановлення обмежень щодо переміщення особистих речей фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання

Приписами підпункту 4 пункту 12.4 статті 12 Закону України від 12.08.2014 № 1636-VII «Про створення вільної економічної зони «Крим» та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України» Кабінет Міністрів України наділений повноваженнями тимчасово обмежувати під час тимчасової окупації саме поставки окремих товарів (робіт, послуг), тобто постачання останніх у межах господарської діяльності відповідних суб'єктів, і, натомість, згідно з вказаними положеннями позбавлений повноважень на встановлення обмежень щодо переміщення особистих речей фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 лютого 2021 року № 826/9502/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666210>.

7.2. Про підстави для виключення знаку для товарів та послуг з митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності

Органи доходів і зборів повинні сприяти захисту прав інтелектуальної власності, а тому виключення об'єкта права інтелектуальної власності з митного реєстру може мати місце лише з підстав та порядку, прямо передбачених законом.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 01 квітня 2021 року у справі № 520/8421/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/95945851>.

7.3. Про відсутність у законодавстві визначення поняття «ризикова діяльність банку» та чітких ознак цього поняття

Чинне законодавство не містить визначення поняття «ризикова діяльність», а ознаки ризикової діяльності, визначені в пункті 3.3. глави 3 розділу I Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346, мають нечіткий та загальний характер й не містять об'єктивних критеріїв, тобто не відповідають вимогам «якості закону» та юридичної визначеності як складових принципу верховенства права, що не дозволяє банкам відокремлювати правомірну поведінку від протиправної та передбачати юридичні наслідки своєї поведінки.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 червня 2021 року у справі № 640/10798/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97911626>.

7.4. Про передумови внесення уповноваженим органом інформації про видані документи моряків до єдиного Державного реєстру документів моряків

Згідно з нормами Положення про ведення єдиного Державного реєстру документів моряків обов'язковою передумовою для внесення інформації про видані документи моряків до Реєстру є укладення договору про надання послуг із реєстрації документів моряків. Унесення відповідної інформації до єдиного Державного реєстру документів моряків на інших умовах, ніж договірні, Положенням не передбачено.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 листопада 2021 року у справі № 640/3367/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101009571>.

8. Справи щодо державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців

8.1. Про недопущення формалізму під час проведення реєстраційних дій

Формальні неточності в документах, які не породжують юридичних наслідків, не можуть бути, за загальним правилом, доказом невідповідності документів вимогам Конституції та законам України та підставою для відмови державного реєстратора у проведенні реєстраційної дії.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 квітня 2021 року у справі № 127/12200/20 можна ознайомитися за посиланням — <http://reyestr.court.gov.ua/Review/96706627>.

9. Справи зі спорів у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень

9.1. Про виключення з технічного паспорта будівлі відмітки про самовільне будівництво

Для виключення з технічного паспорта будівлі відмітки про самовільне будівництво зацікавленій особі необхідно ввести самовільні будівлі в експлуатацію, здійснити державну реєстрацію права власності, а після цих дій звернутися до бюро технічної інвентаризації з відповідною заявою.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 серпня 2021 року у справі № 623/2592/17 можна ознайомитися за посиланням — <http://reyestr.court.gov.ua/Review/99224060>.

9.2. Про повноваження Міністерства юстиції України щодо розгляду скарг на дії державних реєстраторів

Повноваження щодо розгляду скарг на рішення державного реєстратора про державну реєстрацію прав відповідно до статті 37 Закону № 1952-IV та Порядку № 1128 Міністерство юстиції України отримало з 01 січня 2016, та порядок реалізації таких повноважень визначено з 01 січня 2016. Тобто, до 01 січня 2016 повноваженнями розглядати скарги на дії державних реєстраторів були наділені виключно суди.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 грудня 2021 року у справі №160/1258/19 можна ознайомитися за посиланням — <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101608404>.

10. Справи зі спорів з приводу реалізації публічної політики у сферах праці, зайнятості населення та соціального захисту громадян та публічної житлової політики

10.1 Про нарахування і виплату разової грошової допомоги до 5 травня у розмірі восьми мінімальних пенсій за віком відповідно до статті 13 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

З моменту ухвалення Конституційним Судом України Рішення від 27 лютого 2020 року № 3-р/2020 разова грошова допомога до 5 травня у 2020 році підлягає нарахуванню і виплаті органом, уповноваженим здійснювати таку виплату (Управління соціального захисту населення за місцем проживання особи та / або Центр по нарахуванню та здійсненню соціальних виплат) у розмірі, визначеному статтею 13 Закону України від 22 жовтня 1993 року № 3551-XII «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» у редакції Закону України від 25 грудня

1998 року № 367-XIV «Про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»: щорічно до 5 травня інвалідам війни виплачується разова грошова допомога у розмірах: інвалідам I групи – десять мінімальних пенсій за віком; II групи – вісім мінімальних пенсій за віком; III групи – сім мінімальних пенсій за віком.

Детальніше з текстом рішення Верховного Суду від 29 вересня 2020 року у справі № 440/2722/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91883790>.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 13 січня 2021 року у справі № 440/2722/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94377739>.

10.2. Про застосування строку звернення до суду у соціальних спорах, що виникають з органами Пенсійного фонду України

Для визначення початку перебігу строку для звернення до суду необхідно встановити час, коли позивач дізнався або повинен був дізнатись про порушення своїх прав, свобод та інтересів. Позивачеві недостатньо лише послатись на необізнаність про порушення його прав, свобод та інтересів; при зверненні до суду він повинен довести той факт, що не міг дізнатися про порушення свого права й саме із цієї причини не звернувся за його захистом до суду протягом шести місяців від дати порушення його прав, свобод чи інтересів чи в інший визначений законом строк звернення до суду. Водночас триваюча пасивна поведінка такої особи не свідчить про дотримання нею строку звернення до суду з урахуванням наявної в такої особи можливості знати про стан своїх прав, свобод та інтересів.

Пенсія є щомісячним періодичним платежем, а тому в будь-якому разі її розмір відомий особі, яка її отримує щомісячно. Отже, отримання пенсіонером листа від територіального органу Пенсійного фонду України у відповідь на його заяву не змінює моменту, з якого така особа повинна була дізнатися про порушення своїх прав, а свідчить лише про час, коли вона почала вчиняти дії щодо реалізації свого права, і ця дата не пов'язується з початком перебігу строку звернення до суду, якщо така особа без зволікань та протягом розумного строку не вчиняла активних дій щодо отримання інформації про правильність / помилковість нарахування розміру пенсії, своєчасність / несвоєчасність її перерахунку тощо.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 240/12017/19 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95946021>.

11. Справи з приводу загальнообов'язкового державного пенсійного страхування

11.1. Про календарну вислугу років відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

У цілях Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової

служби, та деяких інших осіб» календарна вислуга – це вислуга, яка складається з повної кількості календарних днів відповідного періоду (календарний рік – 365 календарних днів, календарний місяць – 30 календарних днів). Для призначення пенсій за вислугу років за цим законом календарна вислуга років може бути зарахована на пільгових умовах відповідно до Порядку обчислення вислуги років, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 1992 року № 393.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 квітня 2021 року у справі № 480/4241/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96250219>.

11.2. Про право військовослужбовців на отримання пенсійних виплат з урахуванням їх підвищення у період з 1 січня 2018 року до 5 березня 2019 року

У період з 1 січня 2018 року до 5 березня 2019 року військовослужбовці мали право на отримання пенсійних виплат з урахуванням їх підвищення та поетапною виплатою на підставі норм Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 року № 103 "Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб", оскільки остання була чинною станом на час виникнення спірних правовідносин – 1 січня 2018 року. Відповідно до принципу незворотності дії нормативно-правового акта у часі скасування з 5 березня 2019 року в судовому порядку пункту 2 цієї постанови не впливає на результат розгляду даної справи по суті.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 березня 2021 року у справі № 560/3762/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97461178>.

11.3. Про заміну боржника виконавчого провадження у справі, у якій відповідачем є пенсійний орган, що знаходиться на території проведення антитерористичної операції

Для здійснення ефективного захисту та відновлення порушених прав громадян України, які є внутрішньо переміщеними особами, правонаступництво між пенсійними органами та заміна боржника виконавчого провадження у справі є виправданим та необхідним для виконання судового рішення, яке набрало законної сили.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 429/3281/13-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96706614>.

11.4. Про порядок визначення розміру відсотку, який підлягає застосуванню при перерахунку пенсії, призначеної працівнику прокуратури відповідно до Закону України від 05.11.1991 № 1789-XII «Про прокуратуру» та застосування при перерахунку такої пенсії обмеження максимальним розміром

Під час здійснення перерахунку пенсії працівника прокуратури, право на перерахунок якої виникло після набрання чинності Законом України від 14.10.2014

№ 1697-VII «Про прокуратуру», відсоткове значення розміру пенсії визначається відповідно до частини другої статті 86 цього Закону на момент виникнення права на перерахунок (а не на момент призначення пенсії) і застосовується у розмірі 60% від суми місячної (чинної) заробітної плати працівників прокуратури. Працівники прокуратури, яким пенсія призначена до 01.10.2011 (дати набрання чинності Законом України від 08.07.2011 № 3668-VI «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи») та в яких розмір пенсії на момент набрання чинності цим Законом перевищував максимальний розмір, мають право на отримання пенсії у розмірі, який перевищує максимальний, без можливості її перерахунку до моменту, коли такий розмір відповідатиме максимальному розміру пенсії. З моменту відповідності розміру пенсії максимальному розміру пенсії підлягають застосуванню загальні правила щодо обмеження її розміру.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 грудня 2021 року у справі № 580/5962/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102170925>.

11.5. Про визначення розміру пенсії у зв'язку з втратою годувальника – судді, що перебував у відставці й отримував щомісячне довічне грошове утримання та мав право на пенсію за віком на підставі Закону України від 16.12.1993 № 3723-XII «Про державну службу»

Розмір щомісячного довічного грошового утримання судді не може застосовуватися як базова величина при призначенні пенсії у зв'язку із втратою годувальника – судді, що перебував у відставці та отримував щомісячне довічне грошове утримання. Водночас у випадку наявності у такого годувальника на час смерті права на пенсію за віком на підставі статті 37 Закону України від 16.12.1993 № 3723-XII «Про державну службу» та на підставі Закону України від 09.07.2003 № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», розмір пенсії у зв'язку із втратою годувальника визначається на вибір заявника – утриманця, який звернувся за призначенням такої пенсії: 70% від розміру пенсії за віком, обчисленої на підставі Закону № 3723-XII, або 50% від розміру пенсії за віком, обчисленої на підставі Закону 1058-IV.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 грудня 2021 року у справі № 440/7341/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102170920>.

11.6. Про можливість обчислення розміру пенсії особам, які проходили військову службу у військових частинах, що були розміщені за кордоном, із заробітку з урахуванням частини заробітної плати, отриманої в іноземній валюті

Законодавством України не передбачено права особи, яка працювала за кордоном у військовій частині колишнього СРСР, обчислення розміру пенсій із заробітку з урахуванням частини заробітної плати, отриманої в іноземній валюті.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 15 січня 2021 року у справі № 495/1416/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94171728>.

11.7. Про підтвердження стажу роботи для призначення пенсії за віком на пільгових умовах за списком № 2 виробництв, робіт, професій, посад і показників, затверджуваним Кабінетом Міністрів України

Особа, яка звертається за отриманням пенсії, не може нести відповідальність за неналежне оформлення роботодавцем особових справ працівників, відсутність у них певних документів, їх умисне ненадання на запити уповноважених органів, зокрема під час проведення пенсійним органом зустрічних перевірок на предмет достовірності поданих йому на розгляд документів (в тому числі уточнюючих довідок) і обґрунтованості їх видачі, й так само за неналежне, неповне проведення пенсійним органом таких перевірок.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 лютого 2021 року у справі № 487/68/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94703845>.

11.8. Про неправомірність зміни посадового окладу особи після того, як її уже звільнено з військової служби

Зміна посадового окладу особи після того, як її уже звільнено з військової служби, та коригування з цієї підстави відомостей грошового атестата, на основі якого призначається пенсійне забезпечення, є протиправним.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 травня 2021 року у справі № 161/14105/16-а можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/96866938>.

11.9. Про безпідставність відмови у відновленні виплати пенсії у зв'язку з відсутністю паперової пенсійної справи

Відсутність паперової пенсійної справи не є підставою для відмови у відновленні виплати пенсії, оскільки особа не може нести негативних наслідків у зв'язку з відсутністю її пенсійної справи, а протилежне позбавляє особу права на її відновлення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 вересня 2021 року у справі № 308/3864/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99796833>.

11.10. Про необхідність звернення до комісії з питань підтвердження стажу роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років

Звернення до комісії з питань підтвердження стажу роботи на посадах, що дають право на призначення пенсії на пільгових умовах або за вислугу років,

є необхідним лише в тому випадку, коли у трудовій книжці відсутні дані про безпосередню зайнятість протягом повного робочого дня у виробництві зі шкідливими умовами праці.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 вересня 2021 року у справі № 227/4273/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99860870>.

11.11. Про відсутність підстав для позбавлення працівника права на соціальний захист у частині призначення пенсії за віком у зв'язку з недотриманням правил ведення трудової книжки з вини адміністрації підприємства

За загальним правилом відповідальність за організацію ведення обліку, зберігання і видачу трудових книжок покладається на керівника підприємства, установи, організації, тому недотримання правил ведення трудової книжки може мати негативні наслідки саме для особи, яка допустила такі порушення, а не для особи, якій ця трудова книжка належить, а отже й не може впливати на її особисті права.

Водночас працівник не може відповідати за правильність та повноту оформлення бухгалтерських документів на підприємстві та у свою чергу неналежний порядок ведення і заповнення трудової книжки та іншої документації з вини адміністрації підприємства, а тому вказані обставини не можуть бути підставою для позбавлення особи конституційного права на соціальний захист у частині призначення пенсії за віком.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 вересня 2021 року у справі № 300/860/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100050070>.

11.12. Про визначення приналежності установи або закладу до установ охорони здоров'я для призначення пенсії за вислугу років особі, що працювала на посаді лікаря-бактеріолога

При вирішенні питання щодо призначення пенсії за вислугу років особі, що працювала на посаді лікаря-бактеріолога необхідно враховувати що лише вид діяльності установи або закладу, де працювала зазначена особа, а не їх назва, визначає його приналежність до установ охорони здоров'я.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2022 року у справі № 688/2916/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102127102>.

12. Справи з приводу соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи

12.1. Про право на отримання щомісячного підвищення до пенсії непрацюючим пенсіонерам, які проживають на території зони посиленого радіоекологічного контролю

Непрацюючі пенсіонери, які проживають на території, що належить до зони посиленого радіоекологічного контролю, яка водночас за Законом «Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи» не є зоною радіоактивного забруднення, не мають права на отримання підвищення до пенсії у розмірі однієї мінімальної заробітної плати відповідно до статті 39 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» у редакції, чинній до 1 січня 2015 року, дія якої відновлена Рішенням Конституційного Суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018, через відсутність ознаки проживання на території радіоактивного забруднення.

Детальніше з текстом рішення Верховного Суду від 23 вересня 2020 року у справі № 580/2371/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/91722416>.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 580/2371/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96377415>.

12.2. Про право на обчислення пенсії відповідно до статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”

У зв'язку з ухваленням Конституційним Судом України Рішення від 25 квітня 2019 року № 1-р (II)/2019 право на обчислення пенсії відповідно до частини третьої статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року, мають особи, які отримують пенсію по інвалідності та брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших 10.3. Про набуття права на обчислення пенсії відповідно до частини третьої статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” особами, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби, в тому числі військових зборів, та є інвалідами

Особи, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби, в тому числі військових зборів, та з огляду на це отримали інвалідність, мають право на обчислення пенсії по інвалідності на підставі частини третьої статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” як військовослужбовці, із 26 квітня 2019 року – після дати ухвалення Конституційним Судом України Рішення від 25 квітня 2019 року № 1-р (II)/2019.

Детальніше з текстом рішення Верховного Суду від 25 лютого 2020 року у справі № 520/1972/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87900805>.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 травня 2021 року у справі № 520/1972/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97104083>.

12.3. Про набуття права на обчислення пенсії відповідно до частини третьої статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” особами, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби, в тому числі військових зборів, та є інвалідами

Особи, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під час проходження служби, в тому числі військових зборів, та з огляду на це отримали інвалідність, мають право на обчислення пенсії по інвалідності на підставі частини третьої статті 59 Закону України “Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” як військовослужбовці, із 26 квітня 2019 року – після дати ухвалення Конституційним Судом України Рішення від 25 квітня 2019 року № 1-р (II)/2019.

Детальніше з текстом рішення Верховного Суду від 25 лютого 2020 року у справі № 520/1972/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/87900805>.

Детальніше з текстом постанови Великої Палати Верховного Суду від 12 травня 2021 року у справі № 520/1972/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97104083>.

13. Справи з приводу загальнообов’язкового державного соціального страхування

13.1. Про визначення кола осіб, які мають право на отримання страхових виплат у разі смерті потерпілого внаслідок нещасного випадку на виробництві

Сімейний кодекс України є спеціальним законом, який має враховуватись при визначенні поняття сім’ї та її членів під час вирішення питання щодо наявності права на отримання допомоги, передбаченої Законом України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування».

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 квітня 2021 року у справі № 360/1239/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/96463884>.

13.2. Про порушення порядку використання страхових коштів у разі непідтвердження роботодавцем правомірності їх використання

Відсутність документів, що підтверджують наявність підстав для призначення і виплати коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності (листоків непрацездатності), призводить до невизнання підтвердженими даних роботодавця щодо сум витрат Фонду та до відповідних наслідків, зокрема, у вигляді ухвалення рішення про повернення коштів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 4 листопада 2021 року у справі № 804/5050/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100823958>.

14. Справи з приводу соціального захисту

14.1. Про підставу для відмови у призначенні субсидії або скасування раніше призначеної субсидії

Для відмови у призначенні субсидії або скасування раніше призначеної субсидії достатньо лише надходження до органу, що призначає субсидії, подання комунального підприємства про наявність заборгованості понад два місяці. Органи, що призначають субсидії, не зобов'язано перевіряти достовірність відомостей про наявність боргу, вказаних у поданнях комунальних підприємств.

Сам факт надходження такого подання до органу, який призначає субсидії, є підставою для скасування субсидії або відмови у її призначенні.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 червня 2021 року у справі № 524/8130/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97533317>.

14.2. Про підставу для надання статусу учасника війни працівникам підприємств, установ та організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції

Для надання статусу учасника війни працівникам підприємств, установ та організацій, які залучалися та брали безпосередню участь у забезпеченні проведення антитерористичної операції, перебуваючи безпосередньо в районах її проведення, обов'язковими є документи про безпосереднє залучення до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення (витяги з наказів керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки або особи, яка його заміщує, першого заступника чи заступника керівника Антитерористичного центру при Службі безпеки про залучення до забезпечення проведення антитерористичної операції, витяги з наказів керівника оперативного штабу з управління антитерористичною операцією, його заступників або керівників секторів (командирів оперативно-тактичних угруповань) про підпорядкування керівнику оперативного штабу з управління антитерористичною операцією в районах її проведення), а крім того, можуть бути додані й інші документи.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 жовтня 2021 року у справі № 607/12643/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100285384>.

15. Справи з приводу соціального захисту сімей з дітьми

15.1. Про обов'язок органу місцевого самоврядування щодо утворення у складі виконавчого комітету служби у справах дітей

Окремі повноваження відповідно до законодавства України може бути реалізовано виключно службою у справах дітей, а тому неутворення такого органу

у складі виконавчих органів місцевого самоврядування позбавляє деякі категорії дітей можливості отримувати від органів місцевого самоврядування належний рівень захисту та забезпечення дотримання їх прав та законних інтересів.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 липня 2021 року у справі № 480/3093/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98493714>.

16. Справи з приводу соціального захисту звільнених зі служби поліцейських, військовослужбовців та членів їх сімей

16.1 Про правову природу винагороди військовослужбовців за участь в антитерористичній операції

Винагорода за участь в антитерористичній операції не є щомісячним додатковим видом грошового забезпечення, що є складовим елементом грошового забезпечення, з якого обчислюється пенсія, відповідно до статті 43 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 червня 2021 року у справі № 240/11441/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97357218>.

16.2. Про нарахування військовослужбовцям та членам їх сімей компенсації за належне їм для отримання жила приміщення

У випадку приватизації військовослужбовцем наданого жилого приміщення, враховується норма передбачена статтею 3 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (щодо визначення санітарної норми загальної площі, виходячи з якої надане житло приватизується.), а в разі отримання компенсації підлягають застосуванню норми статей 47, 48 Житлового кодексу Української РСР та Порядку визначення розміру і надання військовослужбовцям та членам їх сімей грошової компенсації за належне їм для отримання жила приміщення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 2 вересня 2015 року № 728 «Деякі питання забезпечення житлом військовослужбовців та інших громадян» (щодо визначення норми жилої площі, виходячи з якої громадянам, які потребують поліпшення житлових умов, надається житло).

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 826/26732/15 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94264459>.

16.3. Про визначення державного органу, уповноваженого розглядати питання призначення одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, які були відряджені до Державного підприємства обслуговування повітряного руху України

Виплата одноразової грошової допомоги військовослужбовцям, які були

відраджені до Державного підприємства обслуговування повітряного руху України, у разі встановлення інвалідності внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням військової служби, має здійснюватися за рахунок коштів цього Державного підприємства, а не Міністерства оборони України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 520/11723/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296642>.

16.4. Про обчислення вислуги років для надання статусу ветерана військової служби

Час навчання в цивільному вищому навчальному закладі, у тому числі проходження військової підготовки з подальшим присвоєнням звання лейтенанта запасу, не відноситься до військової служби й не може бути врахованим до вислуги років, передбаченої Законом України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ, ветеранів Національної поліції і деяких інших осіб та їх соціальний захист», для надання статусу ветерана військової служби.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 лютого 2021 року № 809/1567/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/95139198>.

16.5. Про документ, що посвідчує спеціальний статус особи для призначення пенсії зі зниженням пенсійного віку як учаснику бойових дій

Посвідчення учасника бойових дій та довідка про період (періоди) участі в бойових діях або в антитерористичній операції в районах її проведення визначаються як альтернативні документи, які кожний окремо є достатнім документом, що засвідчує спеціальний статус особи для призначення пенсії зі зниженням пенсійного віку як учаснику бойових дій.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 червня 2021 року у справі № 340/576/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97533745>.

16.6. Про встановлення трирічного строку звернення за призначенням та виплатою одноразової допомоги у разі загибелі (смерті), поранення (контузії, травми або каліцтва) чи інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів

Оскільки до набрання чинності Законом України від 4 липня 2012 року № 5040-VI «Про внесення змін до деяких законів України з питань соціального захисту військовослужбовців» (1 січня 2014 року) законодавством не було встановлено строків звернення заінтересованої особи до уповноваженої особи щодо нарахування та виплати одноразової грошової допомоги, то до випадків, які сталися до 1 січня 2014 року і щодо яких уповноваженим органом не було прийнято рішення про призначення та виплату одноразової грошової допомоги, трирічний строк,

установлений статтею 16-3 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», необхідно застосовувати з 1 січня 2014 року.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 серпня 2021 року у справі № 480/4365/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98839717>.

16.7. Про визначення дати виникнення права на отримання одноразової грошової допомоги у зв'язку із загибеллю військовослужбовця та розміру для її нарахування

Дата смерті військовослужбовця є визначальною обставиною для визначення дати виникнення у відповідних осіб права на отримання одноразової грошової допомоги та, відповідно, розміру для її нарахування.

Розмір одноразової грошової допомоги у разі загибелі військовослужбовця визначається за законодавством, яке діяло на дату смерті військовослужбовця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 грудня 2022 року у справі № 465/1980/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101731801>.

17. Справи з приводу соціального захисту осіб з інвалідністю

17.1. Про протиправність припинення органом соціального захисту щомісячної компенсаційної виплати непрацюючій працездатній особі, яка здійснює догляд за інвалідом I групи або за особою, яка досягла 80-річного віку

Установлення факту проживання непрацюючої працездатної особи, яка здійснює догляд за інвалідом I групи або за особою, яка досягла 80-річного віку, в іншому населеному пункті не може бути підставою для припинення щомісячної компенсаційної виплати.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 лютого 2021 року у справі № 164/627/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94602714>.

17.2. Про призначення одноразової грошової допомоги військовослужбовцю у зв'язку зі встановленням групи інвалідності внаслідок ушкодження здоров'я, яке не пов'язане з ушкодженням здоров'я, отриманим особою раніше за інших подій

Визначена в частині четвертій статті 163 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» заборона щодо виплати одноразової грошової допомоги може мати місце лише в разі впливу дворічного строку саме після первинного встановлення інвалідності чи втрати працездатності через те саме ушкодження здоров'я, а не внаслідок різних.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 17 лютого 2021 року № 240/1623/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94938227>.

17.3. Про умову для ухвалення рішення про взяття на облік громадянина з метою направлення його на лікування за кордон

Єдиною умовою для ухвалення рішення про взяття на облік громадянина з метою направлення його на лікування за кордон є неможливість надання необхідної медичної допомоги закладами охорони здоров'я України, що підтверджується висновком групи експертів Міністерства охорони здоров'я України.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 квітня 2021 року у справі № 640/1614/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/96250072>.

17.4. Про різну правову природу понять «встановлення інвалідності особі відповідно до огляду медико-соціальної експертної комісії» та «встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни»

За своєю правовою природою поняття «встановлення інвалідності особі відповідно до огляду медико-соціальної експертної комісії» та «встановлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни» є різними, і дата встановлення інвалідності не може бути пов'язана з встановленням статусу особи з інвалідністю.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 жовтня 2021 року у справі № 580/3202/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100470631>.

18. Справи з приводу праці та зайнятості населення

18.1. Про одночасне застосування до суб'єкта господарювання штрафних санкцій та внесення припису про усунення виявлених порушень щодо недодержання мінімальних гарантій в оплаті праці

Індексація заробітної плати є мінімальною державною гарантією в оплаті праці, за недотримання якої юридичні та фізичні особи – підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу.

Притягнення суб'єкта господарювання та його посадових осіб до відповідальності за використання праці неоформлених працівників, несвоєчасну та не в повному обсязі виплату заробітної плати, недодержання мінімальних гарантій в оплаті праці вживаються одночасно із внесенням припису про усунення виявлених порушень у ході інспекційного відвідування або невиїзного інспектування незалежно від факту їх усунення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 805/430/18-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96015811>.

18.2. Про дискреційні повноваження інспекторів праці щодо проведення перевірок роботодавців

Контрольні повноваження здійснюються інспекторами праці у формі проведення інспекційних відвідувань та невіїзних інспектувань, профілактичні відвідування у формі інформаційно-роз'яснювальної роботи не входять до цього переліку.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 березня 2021 року у справі № 260/768/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95780562>.

18.3. Про неприпустимість проведення перевірок суб'єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами

Проведення заходу державного контролю на підставі анонімного звернення (що не відповідало вимогам Закону України від 02 жовтня 1996 року № 393/96-ВР «Про звернення громадян», оскільки не містило по батькові та місця проживання заявника) суперечить принципу державного нагляду (контролю) щодо неприпустимості проведення перевірок суб'єктів господарювання за анонімними та іншими безпідставними заявами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 червня 2021 року у справі № 520/11145/19 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/97533045>.

18.4. Про порядок нарахування встановленої в колективному договорі надбавки за інтенсивність праці

Визначення в колективному договорі максимального розміру доплати за інтенсивність праці і відсутність мінімального розміру не свідчить про можливість ненарахування такої надбавки.

Працедавець вправі самостійно визначити критерії нарахування та виплати встановленої в колективному договорі надбавки за інтенсивність праці, її розмір, в тому числі й з урахуванням фінансового стану. Однак ненарахування такої надбавки взагалі прямо суперечить умовам колективного договору і порушує вимоги статті 5 Закону України «Про колективні договори та угоди» щодо обов'язковості умов колективних договорів і угод, укладених відповідно до чинного законодавства, для підприємств, на які вони поширюються, та сторін, які їх уклали.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 серпня 2021 року у справі № 813/300/17 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/99123243>.

18.5. Про обов'язковість укладення трудових договорів між закладами охорони здоров'я та медичними працівниками

Заклад охорони здоров'я, який має ліцензію на надання медичної допомоги, має оформлювати трудові відносини з професійно підготовленими медичними працівниками або укласти цивільно-правові угоди з фізичними особами-підприємцями, які зареєстровані та одержали відповідну ліцензію в установленому законом порядку на надання медичної допомоги.

Чинним законодавством не передбачено можливості укласти закладу охорони здоров'я цивільно-правових угод на надання медичної допомоги з будь-якими фізичними особами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 грудня 2021 року у справі № 500/652/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101774215>.

19. Справи у сфері освіти

19.1. Про відсутність залежності здобуття обов'язкової загальної середньої освіти у конкретному навчальному закладі

Чинним законодавством встановлено обов'язковість загальної середньої освіти, однак не встановлено обов'язковості її здобуття лише у конкретному навчальному закладі.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 листопада 2021 року у справі № 290/791/16-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101502355>.

РОЗДІЛ 3. Справи, розглянуті судовою палатою з розгляду справ щодо виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян

1. Справи щодо статусу народного депутата України, депутата місцевої ради, організації діяльності представницьких органів влади

1.1. Про повноваження депутата міської ради

Депутат міської ради не уповноважений представляти в судах інтереси такої ради або інтереси виборців інакше, ніж поза відносинами представництва

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 607/8188/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95110897>.

1.2 Про підстави розгляду місцевої ініціативи у порядку, визначеному статтею 9 Закону України від 21 травня 1997 року №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»

Невизначення порядку внесення місцевої ініціативи на розгляд місцевої ради відповідним рішенням цієї ради або статутом територіальної громади не може бути підставою для нерозгляду місцевої ініціативи у порядку, визначеному статтею 9 Закону України від 21 травня 1997 року №280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні»

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 серпня 2021 року у справі № 1.380.2019.005912 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99223986>.

1.3. Про підстави припинення повноважень депутата місцевої ради

Вчинення депутатом адміністративного правопорушення, пов'язаного з корупцією, слугує підставою для дострокового припинення його повноважень лише за умови, якщо на нього накладено стягнення у виді позбавлення права займати посади або займатися діяльністю, які пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

У такому разі повноваження депутата місцевої ради припиняються достроково на підставі пункту 7 частини першої статті 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» без прийняття рішення відповідної ради

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 06 грудня 2021 року у справі № 320/7259/19 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101650395>.

2. Справи щодо захисту політичних (крім виборчих) та громадянських прав

2.1. Про протиправну бездіяльність та правову процедуру

Для визнання бездіяльності протиправною необхідно з'ясувати конкретні причини, умови та обставини, через які дії, що підлягали обов'язковому виконанню відповідно

до закону, фактично не були виконані чи були виконані з порушенням строків. Встановлена правова процедура є важливою гарантією недопущення зловживання з боку органів публічної влади під час прийняття ними рішень та вчинення дій.

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 22 січня 2021 року у справі №640/16224/19 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94328226>.

2.2. Про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків

Зміна порядку податкового обліку осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, не призводить до зменшення обсягу прав вказаних осіб, оскільки такий облік передбачає незастосування реєстраційного номера облікової картки платника податків.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 лютого 2021 року у справі № 620/1174/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666286>.

2.3. Про порядок забезпечення виконання суспільно корисних робіт органом місцевого самоврядування, призначених за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 325-1 КУпАП

Чинним законодавством не передбачено вимоги про те, що саме орган місцевого самоврядування має брати на себе функції об'єкта, на якому порушники будуть виконувати суспільно корисні роботи, однак якщо на території, підпорядкованій органу місцевого самоврядування, немає жодного підприємства, на якому порушники могли б виконувати суспільно корисні роботи, то ним може стати саме рада як бюджетна установа, у зв'язку із чим остання має передбачити в місцевому бюджеті кошти на оплату праці особам, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді суспільно корисних робіт.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 лютого 2021 року у справі № 340/300/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94803084>.

2.4. Про дію особливого режиму у виправних колоніях

Вимога тримати руки в положенні «за спиною» під час пересування територією установи (виправної колонії) заснована на приписах нормативно-правового акта, який регулює порядок відбування покарання засуджених до позбавлення волі, а тому є правомірною.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 квітня 2021 року у справі № 675/757/17 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96498130>.

2.5. Про порядок надання безоплатної правової допомоги

Відсутність чіткої відповіді на поставлене питання у зверненні про надання безоплатної первинної правової допомоги відповідно до Закону України «Про безоплатну правову допомогу» свідчить про протиправну бездіяльність суб'єкта надання безоплатної первинної правової допомоги стосовно його розгляду, а також про те, що такий суб'єкт не надав правової допомоги з правових питань, поставлених у зверненні

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 червня 2021 року у справі № 420/2752/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97881149>.

2.6. Про оприлюднення електронної петиції

Електронна петиція, яка стосується позбавлення невизначеного кола громадян України правового зв'язку між таким громадянином та Україною, суперечить вимогам чинного законодавства і не підлягає оприлюдненню

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі № 817/1318/17 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129818>.

2.7. Про порядок створення громадських рад при місцевих державних адміністраціях

Системний аналіз норм Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 09 квітня 1999 року № 586-XIV і Типового положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996, вказує, що державні адміністрації уповноважені розробляти на основі цього Типового положення власні положення, які б конкретизували порядок та механізм створення громадських рад при таких органах, але не змінювали основні засади механізму та процедури, закладені Типовим положенням. В іншому ж разі керуватися слід саме Типовим положенням як модельним підзаконним нормативно-правовим актом вищої юридичної сили

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 вересня 2021 року у справі № 320/2791/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100010948>.

2.8. Про вимоги до скарги, що може бути подана в порядку Закону України «Про звернення громадян»

За приписами Закону України «Про звернення громадян», необхідною передумовою звернення до відповідного органу зі скаргою є порушення права та/або законного інтересу громадянина, а сама скарга має містити вказівку на конкретне порушення права / інтересу та рішення, дію / бездіяльність, яким / якими таке право / інтерес скаржника порушене, а також вимогу про поновлення такого порушеного права / інтересу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 листопада 2021 року у справі № 120/1727/20-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101502166>.

2.9. Про підсудність судам адміністративної юрисдикції позовних вимог пов'язаних з виключенням з єдиної інформаційної системи МВС України відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності

Інформація про особу, яка міститься у персонально-довідковому обліку єдиної інформаційної системи МВС України, становить її персональні дані, обробка яких, зокрема шляхом внесення змін до персонально-довідкового обліку, здійснюється Департаментом інформатизації МВС України. Спори щодо позовних вимог, пов'язаних з оскарженням дій Департаменту інформатизації МВС України як суб'єкта владних повноважень і розпорядника персональних даних, зокрема щодо виключення з єдиної інформаційної системи МВС України відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності, віднесено до підсудності адміністративних судів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 грудня 2021 року у справі № 280/2863/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102080459>.

3. Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема, щодо звільнення з публічної служби

3.1. Про строк звернення до адміністративного суду з позовом про стягнення середнього заробітку за час затримки розрахунку при звільненні військовослужбовця та його дотримання позивачем

У справах щодо прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з публічної служби спеціальним строком для звернення до суду є місячний строк, установлений частиною п'ятою статті 122 КАС України, який має перевагу в застосуванні порівняно із загальним шестимісячним строком, визначеним у частині другій статті 122 цього Кодексу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 лютого 2021 року у справі №240/532/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94840192>.

3.2. Про грошову компенсацію поліцейському за невикористану щорічну основну оплачувану відпустку за попередні роки, що передують року звільнення

У випадку звільнення поліцейських з органів Національної поліції України їм виплачується грошова компенсація за всі невикористані ними дні, як основної, так і додаткової відпустки, незалежно від часу набуття права на таку відпустку.

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 19 січня 2021 року у справі № 160/10875/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94237142>.

3.3. Про звільнення працівника за систематичне порушення трудової дисципліни

Для вирішення питання щодо правомірності наказу про звільнення за пунктом 3 частини першої статті 40 КЗпП України (систематичне невиконання працівником без поважних причин обов'язків, покладених на нього трудовим договором) необхідно перевірити всі накази про накладення дисциплінарного стягнення, які ввійшли в систему для звільнення незалежно від того, чи оскаржувався кожен наказ окремо в установленому законом порядку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 лютого 2021 року у справі № 813/6440/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94603043>.

3.4. Про звільнення працівника міліції

Звільнення працівника міліції зі служби до закінчення передбаченого законодавством строку попередження про звільнення у дату, зазначену таким працівником у рапорті про звільнення і погоджену уповноваженим органом, є правомірною

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі №822/1093/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129810>.

3.5. Про середній заробіток за час вимушеного прогулу / затримки виконання рішення про поновлення на роботі та про своєчасний розрахунок під час звільнення

Середній заробіток за час вимушеного прогулу / затримки виконання рішення про поновлення на роботі є спеціальним видом відповідальності роботодавця за порушення трудових прав працівника.

Факт вирішення спору в судовому порядку не є фактом виконання роботодавцем обов'язку провести повний розрахунок із колишнім працівником. Суд має право зменшити розмір середнього заробітку за час затримки розрахунку під час звільнення працівника

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі № 809/1947/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94973813>.

3.6. Про підстави звільнення працівника під час перебування на лікарняному

Обмеження, встановлені ч. 3 ст. 40 КЗпП України стосовно заборони звільнення в період тимчасової непрацездатності, застосовуються виключно у випадку, якщо звільнення ініціюється власником або уповноваженим ним органом. Якщо питання звільнення працівника ініційовано самим працівником, то такі обмеження

не застосовуються. У такому разі перенесення дати звільнення, враховуючи наявні листки непрацездатності, є правом, а не обов'язком роботодавця.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 квітня 2021 року у справі № 1540/4729/18 можна ознайомитися за посиланням: – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96464193>.

3.7. Про порядок звільнення працівника за частиною третьою статті 38 КЗпП України (порушення роботодавцем трудового законодавства)

Саме лише зазначення працівником у заяві про звільнення частини 3 статті 38 КЗпП України без конкретизації фактів порушення роботодавцем законодавства про працю не може свідчити про наявність обов'язку останнього безумовного звільнення працівника відповідно до приписів зазначеної норми трудового законодавства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 03 серпня 2021 року у справі № 508/1190/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98764904>.

3.8. Про право на виплату одноразової грошової допомоги на підставі частини першої статті 9 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

Отримання одноразової грошової допомоги у зв'язку з інвалідністю на підставі Закону України «Про Національну поліцію» не виключає права позивача на отримання одноразової грошової допомоги на підставі частини першої статті 9 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 вересня 2021 року у справі № 813/501/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99976971>.

3.9. Про правові наслідки затримки видачі трудової книжки при звільненні працівника

Законодавство передбачає право працівника на зміну дати звільнення у зв'язку із затримкою видачі трудової книжки, і в такому разі днем звільнення вважається день її видачі, проте така зміна дати передбачає лише перенесення дати звільнення, а не поновлення працівника на роботі на вказаний період. Водночас законодавство не передбачає, що за час затримки видачі трудової книжки за працівником зберігається місце роботи і цей період вважається таким, що дає працівникові право на відпустку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 09 вересня 2021 року у справі № 360/3096/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99521544>.

3.10. Про умови звільнення державного службовця з підстав нез'явлення останнього на службу протягом більш як 150 днів протягом року

Право на звільнення державного службовця з підстав нез'явлення останнього на службу протягом більш як 150 днів протягом року внаслідок тимчасової непрацездатності

може бути реалізоване суб'єктом призначення в разі, коли відсутність працівника шкодить інтересам державної служби

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 жовтня 2021 року у справі № 1.380.2019.000967 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100471086>.

3.11. Про порядок оформлення у трудовій книжці підстави звільнення працівника

Невизначення чіткої причини звільнення відповідно до конкретної норми закону є порушенням трудового законодавства

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 жовтня 2021 року у справі № 420/1736/20 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100439920>.

3.12. Про підстави внесення змін органом місцевого самоврядування до власного рішення

Орган місцевого самоврядування має можливість вносити зміни до власного рішення, водночас реалізація зазначених повноважень можлива в разі дотримання таких умов: а) відсутність факту виконання рішення, що змінюється; б) відсутність факту виникнення правовідносин, пов'язаних із реалізацією певних суб'єктивних прав та охоронюваних законом інтересів або ж відсутність заперечень суб'єктів правовідносин щодо їх зміни чи припинення в разі виникнення таких правовідносин

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 жовтня 2021 року у справі № 240/6076/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100470519>.

4. Справи, що виникають з відносин публічної служби, зокрема, щодо проходження служби

4.1. Про стаж роботи суддів судів загальної юрисдикції, що дає право на одержання надбавки до посадового окладу за вислугу років та додаткової відпустки

До стажу роботи суддів судів загальної юрисдикції, що дає право на одержання надбавки до посадового окладу за вислугу років та додаткової відпустки, крім часу роботи на посадах суддів, не зараховується час роботи на посадах науково-педагогічних працівників

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 квітня 2021 року у справі № 460/2067/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96543531>.

4.2 Про право судді на отримання допомоги на оздоровлення до щорічної відпустки за різні періоди (роки) роботи декілька разів протягом одного бюджетного (календарного) року

Право судді на отримання допомоги на оздоровлення за попередні робочі роки обмежене не прив'язкою до конкретного бюджетного (календарного) року, а лише

умовою щодо отримання щорічної відпустки за відпрацьований робочий рік і розміром допомоги.

Суддя має право на виплату в одному бюджетному (календарному) році двох допомог на оздоровлення в розмірі посадового окладу, якщо він отримує відпустку за різні періоди роботи (різні робочі роки) і не скористався правом на отримання допомоги на оздоровлення в повному розмірі за відповідний відпрацьований рік при використанні частини відпустки попередньо

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 6 вересня 2021 року у справі № 240/722/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/99458845>.

4.3. Про дисциплінарну відповідальність військовослужбовця

Вирішення питання про правомірність притягнення військовослужбовця до дисциплінарної відповідальності передбачає необхідність з'ясувати склад дисциплінарного проступку в його діях, незалежно від того, яку кримінально-правову кваліфікацію ті самі дії отримали в межах кримінального провадження

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі № 817/1318/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129818>.

4.4. Про дисциплінарну відповідальність військовослужбовця

Для притягнення до дисциплінарної відповідальності достатньо, щоб був зафіксований сам факт порушення та невиконання (неналежного виконання) військовослужбовцем своїх службових обов'язків, порушення військовослужбовцем військової дисципліни або громадського порядку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 18 лютого 2021 року у справі №1.380.2019.000616 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94973787>.

4.5. Про підстави визначення систематичності вчинення державним службовцем такого дисциплінарного проступку, як прогул без поважних причин

Єдиною належною обставиною, яка свідчить про систематичність вчинення державним службовцем такого дисциплінарного проступку, як прогул без поважних причин, є чинне рішення суб'єкта призначення (керівника відповідного державного органу) про накладення на цього державного службовця дисциплінарного стягнення за таке ж порушення.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 квітня 2021 року у справі № 640/15754/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96441545>.

4.6. Про виплату грошової допомоги в розмірі середньомісячної заробітної плати під час отримання щорічної відпустки

У разі поділу щорічної основної відпустки на частини грошова допомога в розмірі середньомісячної заробітної плати виплачується за заявою державного службовця один раз на рік при наданні будь-якої із частин щорічної основної відпустки незалежно від кількості днів такої відпустки

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 лютого 2021 року у справі № П/811/1858/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95076205>.

4.7. Про індексацію заробітної плати

Право на компенсацію втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати особа набуває незалежно від того, чи були такі суми їй попередньо нараховані, але не виплачені набуває незалежно від того, чи були такі суми їй попередньо нараховані, але не виплачені.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 лютого 2021 року у справі № 803/1423/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95076162>.

4.8. Про строки опрацювання НАЗК отриманих у рамках здійснення повної перевірки декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, матеріалів і прийняття рішення

Правова процедура проведення повної перевірки декларацій особи встановлює термін здійснення повноважень Національного агентства з питань запобігання корупції щодо проведення ним такої перевірки, опрацювання отриманих в рамках здійснення перевірки декларації матеріалів і прийняття рішення

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 813/2800/18 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94327985>.

4.9. Про визначення поняття «рівноцінна посада» в контексті Закону України «Про державну службу» (у редакції, чинній до 19 вересня 2019 року)

Із системного аналізу пункту першого частини першої та абзацу другого частини третьої статті 87 Закону України «Про державну службу» (у редакції, чинній до 19 вересня 2019 року) висновується, що законодавець «рівноцінну посаду» розумів як таку посаду, яка відповідає кваліфікації державного службовця

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 серпня 2021 року у справі № 1940/1241/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98921358>.

4.10. Про обов'язок працівників, прийнятих на роботу за сумісництвом, повторно проходити навчання з охорони праці

Чинне законодавство України не передбачає обов'язку працівників проходити повторне навчання в разі сумісництва ідентичних професій і спеціальностей та обов'язку роботодавця забезпечити проходження повторного навчання з охорони праці працівникам, які надали документи про проходження відповідного навчання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 25 листопада 2021 року у справі № 520/5530/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101404444>.

5. Справи щодо примусового виконання судових рішень і рішень інших органів

5.1 Про місце виконання виконавчого документа

Визначення місця виконання виконавчого документа щодо фізичної особи – боржника має відбуватися за зареєстрованим місцем проживання такого боржника

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 15 липня 2021 року у справі № 380/9335/20 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98367890>.

5.2. Про виконавче провадження

Перевірка виконання рішення суду здійснюється після відкриття виконавчого провадження, а тому на стадії відкриття виконавчого провадження державний виконавець не може з'ясувати питання про те, чи виконано рішення суду. Розмір виконавчого збору зазначається у постанові про відкриття виконавчого провадження.

Стягнення виконавчого збору за виконавчим документом пов'язується з початком примусового виконання

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі №750/2414/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94171833>.

5.3. Про визначення місця виконання рішення у значенні частини другої статті 24 Закону України «Про виконавче провадження».

Сама лише вказівка на місце проживання, яке не має жодного взаємозв'язку з особою боржника, не може вважатися достатньою підставою для прийняття виконавчого документа приватним виконавцем, територіальний округ якого охоплює місце виконання, визначеного за цією адресою. Визначення місця виконання виконавчого документа щодо фізичної особи – боржника має відбуватися за зареєстрованим місцем проживання боржника. Будь-яка інша адреса місця проживання чи відомості про місце перебування особи-боржника можуть слугувати додатковою інформацією і сприяти примусовому виконанню рішення, але не використовуватися як юридичний факт, з яким Закон України «Про виконавче

провадження» пов'язує місце виконання рішення, а з ним і виконавчий округ приватного виконавця

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 380/7750/20 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95946017>.

5.4 Про відсутність повноважень у приватного виконавця на передачу виконавчого документа після відкриття виконавчого провадження

Закон України від 02 червня 2016 року № 1404-VIII «Про виконавче провадження» не передбачає можливості передачі приватним виконавцем виконавчого документа після відкриття виконавчого провадження у разі отримання інформації про відсутність у його виконавчому окрузі місця проживання чи майна боржника, а тому перевірка відповідних даних має проводитися саме на стадії вирішення питання про відкриття виконавчого провадження, адже у протилежному випадку допускалася б можливість зазначення стягувачем будь-якої адреси боржника (не підтвердженої доказами) задля штучної зміни виконавчого округу

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 серпня 2021 року у справі № 560/1296/21 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99311875>.

6. Справи з приводу забезпечення функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції

6.1. Про анулювання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого

Анулювання свідоцтва про право на здійснення діяльності арбітражного керуючого без накладення дисциплінарного стягнення Міністерством юстиції України, яке може бути підставою для такого анулювання, суперечить приписам частини другої статті 112 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом».

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 лютого 2021 року у справі №620/1932/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666255>.

6.2. Про анулювання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю

Анулюванню свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю на підставі підпункту «е» пункту 2 частини першої статті 12 Закону України «Про нотаріат» повинно передувати встановлення судовим рішенням (рішеннями) фактів вчинення нотаріусом певних порушень під час безпосереднього здійснення нотаріальних дій

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 11 березня 2021 року у справі № 826/7176/17 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95439252>.

6.3. Про реалізацію повноважень Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, визначених у статті 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»

Повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, визначені у статті 10 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» жодним чином не можуть нівелювати норми спеціального законодавства, тобто Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини № 776/97-ВР, в якому передбачений вичерпний перелік підстав для звернення Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини до суду.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини не наділений повноваженнями на звернення до суду з позовом щодо оскарження нормативно-правового акта.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 22 грудня 2021 року у справі № 640/4083/21 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102127349>.

7. Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо здійснення публічних закупівель

7.1. Про юрисдикцію спорів щодо оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України, які ухвалені за наслідками розгляду скарг учасників торгів, поданих у процедурах публічних закупівель

Спори щодо оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України, які ухвалені за наслідками розгляду скарг учасників торгів, поданих у процедурах публічних закупівель, підлягають розгляду в порядку адміністративного судочинства незалежно від того, чи укладено між замовником та учасником договір за наслідками цієї процедури

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 26 квітня 2021 року у справі № 640/14645/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96543587>.

7.2. Про зміст частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі»

У частині четвертій статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі» не йдеться про тендерну документацію. Натомість є застереження до основних вимог до договору про закупівлю за результатами проведення її процедури та неможливість надалі зміни істотних умов договору про закупівлю вже після його підписання до виконання зобов'язань сторонами в повному обсязі, крім випадків, які встановлені в цій же правовій нормі. Невідповідність дати початку постачання електроенергії, вказаної у тендерній документації, даті, яка визначена в укладеному договорі між замовником та учасником за результатами проведення процедури закупівлі, не є порушенням у розумінні частини четвертої статті 36 цього Закону

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 05 травня 2021 року у справі № 160/4421/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96706697>.

7.3. Про визначення критеріїв відсутності встановлення замовником дискримінаційних умов під час проведення публічних закупівель

Закони України «Про захист економічної конкуренції» та «Про публічні закупівлі» не визначають, що наявність двох і більше виробників певної продукції є доказом відсутності дискримінації, проте відсутність такої норми не є перешкодою для урахування такого критерію під час оцінки доводів скаржника щодо встановлення замовником дискримінаційних умов

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 червня 2021 року у справі № 826/7945/18 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97977057>.

7.4. Про визначення у тендерній документації такого кваліфікаційного критерію як наявність працівників відповідної кваліфікації

Закон України «Про публічні закупівлі» не передбачає можливості висунення замовником вимог щодо назв посад, натомість, передбачає виключно можливість підтвердження кваліфікації, тобто висунення вимог щодо навичок, освіти і досвіду. Положення частини третьої статті 16 вказаного Закону передбачають можливість встановлення такого кваліфікаційного критерію як наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання і досвід, проте назва професії не може слугувати виключним аргументом щодо підтвердження необхідного знання і досвіду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 грудня 2021 року у справі № 640/2725/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101899020>.

8. Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо державного регулювання цін і тарифів

8.1. Про правову природу рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг з питань установлення цін та тарифів, у тому числі на послуги з централізованого постачання гарячої води для потреб управителів багатоквартирних будинків, є за своєю юридичною природою нормативно-правовим актом

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 27 травня 2021 року у справі № 826/19540/16 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97218731>.

8.2. Про протиправність включення відділів державної реєстрації актів цивільного стану до плану здійснення заходів державного нагляду (контролю) Держпродспоживслужби

Чинним законодавством України закріплено можливість надання відділами державної реєстрації актів цивільного стану платних послуг згідно з переліком, проте в них не йдеться про запровадження державних регульованих цін на такі послуги і не уповноважено Міністерство юстиції України, а тим більше його територіальні органи здійснювати державне регулювання відповідних цін

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 червня 2021 року у справі № 280/3032/20 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97881303>.

8.3. Про застосування граничної ціни за проживання у студентських гуртожитках

Застосування граничної ціни за проживання у студентських гуртожитках здійснюється за ознакою належності особи до певної категорії осіб, які здобувають вищу освіту (студентів, курсантів, аспірантів, докторантів тощо) і не залежить від періоду навчального процесу

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 06 грудня 2021 року у справі № 520/8745/19 можна ознайомитись за посиланням –<https://reyestr.court.gov.ua/Review/101650398>.

9. Справи щодо забезпечення громадського порядку та безпеки, національної безпеки та оборони України, зокрема щодо дорожнього руху, транспорту та перевезення пасажирів; цивільного захисту

9.1. Про скасування або визнання нечинним акта суб'єкта владних повноважень у разі визнання акта протиправним суд повинен скасувати його, якщо він є актом індивідуальної дії, або визнати нечинним, якщо він є нормативно-правовим актом.

Положення пункту 12.20 Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної, пневматичної, холодної і охолощеної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами не смертельної дії, та патронів до них, а також боєприпасів до зброї, основних частин зброї та вибухових матеріалів, затвердженої наказом МВС України від 21 серпня 1998 року № 622, порушують гарантоване Конституцією України право громадян на вільне володіння, користування і розпорядження своїм майном, зокрема право власності позивача на зброю, яке може бути обмежене виключно на підставі закону, а не вказаної Інструкції як підзаконного нормативно-правового акта

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 02 березня 2021 року у справі № 640/1171/19 можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95277937>.

9.2. Про підстави анулювання дозволів на придбання, зберігання і носіння зброї та боєприпасів

Перебування особи на обліку в лікаря-нарколога є безумовною підставою для анулювання наданих йому дозволів на придбання, зберігання і носіння зброї та боєприпасів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 травня 2021 року у справі № 817/323/18 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97054883>.

9.3. Про рішення суб'єкта владних повноважень за результатами встановлення причинного зв'язку захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва) у військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, які призвані на збори, та колишніх військовослужбовців зі службою у Збройних силах України

Результатом розгляду військово-лікарською комісією питання щодо встановлення наявності або відсутності причинного захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва) із проходженням військової служби у військовослужбовців, військовозобов'язаних і резервістів, які призвані на збори, та колишніх військовослужбовців зі службою у Збройних силах України є ухвалення рішення у вигляді постанови

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 08 квітня 2021 року у справі № 825/2063/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96112596>.

9.4. Про порядок розгляду заяв-претендентів на здійснення перевезень згідно із Законом України «Про автомобільний транспорт»

Законом України «Про автомобільний транспорт» і Порядком проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року №1081 не передбачено можливості перенесення розгляду заяв претендентів-перевізників. Інакше тлумачення допускало б діяльність суб'єкта владних повноважень без чітко встановлених меж й ухвалення ним рішень без визначених законодавством підстав

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 19 липня 2021 року у справі № 440/686/19 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98402785>.

9.5. Про суб'єктів забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій

Забезпечення пожежної безпеки підприємств, установ, організацій покладається на власників та керівників таких суб'єктів господарювання, а також орендарів, обов'язки яких щодо дотримання правил пожежної безпеки повинні бути узгоджені умовами договору

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 15 липня 2021 року у справі № 520/9745/19 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98344528>.

9.6. Про правомірність обмежень, визначених Положенням про прикордонний режим, щодо порядку випуску маломірних суден, інших плавзасобів у територіальне море та внутрішні води України

Встановлені Положенням про прикордонний режим, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1998 №1147, (в тому числі абз. 4 п. 33) обмеження та режимні заходи у прикордонній смузі та контрольованому прикордонному районі спрямовані на забезпечення недоторканості державного кордону України, а отже вказані обмеження є такими, що передбачені законом та є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної та громадської безпеки та виправдані суспільними інтересами в демократичному суспільстві, а отже встановлення цих обмежень не є порушенням статті 12 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права, статті 2 Протоколу № 4 до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статті 33 Конституції України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 жовтня 2021 року у справі № 640/8453/19 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100654738>.

9.7. Про зміст поняття «загроза життю та здоров'ю людей» у сфері техногенної та пожежної безпеки

Пожежі відносяться до надзвичайних ситуацій, а загроза життю та здоров'ю людей виникає як за наявності порушень вимог законодавства у сфері техногенної та пожежної безпеки, так і за наявності інших порушень по нездійсненню заходів щодо захисту людей від наслідків такого порушення, що підвищують ризик виникнення пожеж та шкідливого впливу небезпечних чинників при пожежі, яка уже виникла

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 жовтня 2021 року у справі № П/320/1129/20 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100319265>.

10.Справи щодо виборчого процесу та референдуму

10.1. Про порядок затвердження виборчого бюлетеня

Затвердження форми, кольору і тексту виборчого бюлетеня належить до дискреційних повноважень Центральної виборчої комісії.

Невстановлення у виборчому бюлетені порядкових номерів кандидатів у народні депутати України та їх кольорових фотографій не може впливати на волевиявлення виборців, їхній вільний та усвідомлений вибір, тим більше призвести до спотворення результатів виборів чи делегітимізації виборчого процесу, оскільки виборці забезпечуються належним доступом до інформації про кандидатів.

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 09 березня 2021 року у справі №855/17/21 можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95382452>.

11. Справи у спорах щодо вирішення питання про визнання біженцем або особою, що потребує додаткового захисту, перебування іноземців та осіб без громадянства на території України

11.1. Про зміст поняття «повторна заява» в розумінні Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС «Про загальні процедури надання і позбавлення міжнародного захисту» № 2013/32/EU від 26 червня 2013 року та норм національного законодавства

«Повторною заявою» в розумінні Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС «Про загальні процедури надання і позбавлення міжнародного захисту» №2013/32/EU від 26 червня 2013 року та норм національного законодавства у вказаній сфері є подальша заява, подана особою, якій відмовлено у наданні захисту на підставі відсутності умов, зазначених у пунктах 1 та 13 частини першої статті 1 Закону України № 3671-VI «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту», після прийняття остаточного рішення за попередньою заявою, у зв'язку з виникненням зазначених обставин.

Поняття «нові обставини» може застосовуватись лише за умови коли заявник, у ході проведення попередньої процедури, не з власної вини був не в змозі обґрунтувати факти, зазначені в пунктах 1 та 13 частини першої статті 1 вказаного Закону, включаючи процедуру оскарження відповідного рішення

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 07 липня 2021 року у справі № 520/6823/2020 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98187541>.

11.2. Про визначення підстав для визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту

Той факт, що особа, яка звернулася із заявою про надання статусу біженця, прибула в Україну не через загрозу його життю, безпеці чи свободі в країні походження, а з інших причин (з метою заробітку), не може впливати на результат розгляду його заяви. Бажання шукача захисту оформити своє легальне перебування на території України не є беззаперечним доказом відсутності загрози його життю, безпеці чи свободі в країні походження та не є умовою, за якої особа не визнається біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 серпня 2021 року у справі № 520/11435/2020 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99250438>.

11.3. Про перевірку належності до громадянства України у межах процедури оформлення та видачі паспорту громадянина України

Положення Порядку оформлення, видачі, обміну, пересилання, вилучення, повернення державі, визнання недійсним та знищення паспорта громадянина

України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 302 не містять вимог щодо самостійного ініціювання органом ДМС, у разі відсутності факту встановлення належності особи до громадянства України, процедури встановлення належності до громадянства України та прийняття рішення органом ДМС за наслідками розгляду вказаного питання в межах процедури оформлення та видачі паспорта громадянина України згідно з вказаним Порядком, окрім як вимог щодо здійснення перевірки факту такої належності

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 грудня 2021 року у справі № 420/3107/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102229417>.

11.4. Про визначення суб'єкта, правомочного ініціювати питання щодо ухвалення рішення про заборону в'їзду в Україну іноземному громадянину

З відкриттям виконавчого провадження розпочалася стадія примусового виконання рішення органу державної влади, а тому саме державний або приватний виконавець є особою, уповноваженою звертатися до органів ДМС України з ініціативою щодо ухвалення рішення про заборону в'їзду в Україну іноземному громадянину з підстави, визначеної абз. 7 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства»

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 16 листопада 2021 року у справі № 120/113/21-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101123309>

11.5. Про застосування заходу у вигляді застави в порядку, передбаченому статтею 289 КАС України

Звернення особи, до якої застосовано захід у вигляді внесення застави в порядку, передбаченому статтею 289 КАС України, із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, не є підставою для припинення застосування такого способу забезпечення ідентифікації, як застава

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 02 вересня 2021 року у справі № 463/8369/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99329393>.

11.6. Про процедуру розгляду заяви про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, у разі можливості застосування в країні походження до особи смертної кари

Можливість застосування до особи смертної кари є підставою для ухвалення рішення органом міграційної служби про оформлення документів для вирішення питання про визнання такої особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, а рішення про відмову або визнання такої особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, ухвалюється за результатом розгляду поданих матеріалів.

Звернення особи до органу міграційної служби із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, лише після затримання та поміщення до СІЗО не є безумовним свідченням того, що таке звернення здійснено з метою уникнення процедури екстрадиції і ймовірно покарання за скоєний на території іншої держави злочин

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 вересня 2021 року у справі № 120/192/20-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99521638>.

РОЗДІЛ 4. Процесуальні питання

1. Процесуальні строки

1.1. Про поважність підстав пропуску строку на апеляційне оскарження

Для встановлення поважності підстав пропуску строку на апеляційне оскарження у зв'язку з відсутністю коштів для сплати судового збору за звернення до суду з апеляційною скаргою належними є докази, які підтверджують сукупність послідовних і регулярних дій контролюючого органу з моменту виникнення права на апеляційне оскарження, спрямованих на отримання достатнього для сплати судового збору фінансування з Державного бюджету України, які б свідчили, що такий орган дійсно бажає реалізувати своє право на апеляційне оскарження у справі в найкоротші строки.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 4 березня 2021 року у справі № 826/7558/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95364230>.

1.2. Про обчислення процесуальних строків на період дії карантину

Кодекс адміністративного судочинства України в редакції, що діє з 17 липня 2020 року, не передбачає продовження на період дії карантину процесуальних строків, які закінчуються з 6 серпня 2020 року.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду 27 травня 2021 року у справі № 826/7786/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97267921>.

1.3. Про критерії та оцінку поважності причин пропуску строку звернення до суду у зв'язку зі зміною судової практики

Не можна вважати порушенням правової визначеності, як елементу принципу верховенства права, факт зміни судової практики, зокрема щодо правозастосування норм про скорочення строків звернення до суду, у разі забезпечення особі можливості доступу до суду впродовж розумного строку, який є об'єктивно достатнім для реалізації цього права.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 вересня 2021 року у справі № 640/11650/21 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99860793>.

1.4. Про визначення дня вручення судового рішення в разі направлення його засобами поштового зв'язку на адресу учасника справи

За наявності повідомлення про вручення поштового відправлення реєстрація документа суду у журналі поштової кореспонденції установи не може вважатися

належним доказом дати отримання копії судового рішення, і, як наслідок, вважатися днем, із якого обчислюється процесуальний строк, встановлений судом, для усунення недоліків апеляційної скарги

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 28 січня 2021 року у справі № 160/8840/18 можна ознайомитися за посиланням <http://reyestr.court.gov.ua/Review/94511661>

1.5. Про особливості встановлення апеляційним судом дати отримання судового рішення під час розгляду питання поновлення строків на апеляційне оскарження

При вирішенні питання поновлення строків на апеляційне оскарження необхідно виходити із дати отримання судового рішення у паперовій формі рекомендованим листом з повідомленням про вручення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 580/1503/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296429>

1.6. Про встановлення граничного процесуального строку для оскарження прокурором, суб'єктом владних повноважень судового рішення в апеляційному порядку

Використана законодавцем конструкція "незалежно від поважності причин пропуску строку на апеляційне оскарження суд апеляційної інстанції відмовляє у відкритті апеляційного провадження у разі, якщо апеляційна скарга прокурора, суб'єкта владних повноважень подана після спливу одного року з дня складення повного тексту судового рішення" є чіткою та не викликає множинного розуміння, а тому правила частини другої статті 299 КАС України передбачають обов'язок, а не право суду, не підлягають обмеженню в застосуванні та розширеному тлумаченню

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 жовтня 2021 року у справі № 160/9107/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100440074>

2. Судові виклики та повідомлення

2.1. Про належне повідомлення щодо процесуальних документів про призначені судові засідання

Завчасне надсилання учаснику справи копій усіх процесуальних документів і повідомлень про призначені судові засідання як вперше, так і тих, що переносилися та відкладалися, свідчить про дотримання судом норм процесуального права. Дата винесення рішення судом не є безумовним фактом наявності судового засідання при розгляді справи, оскільки відповідне рішення може ухвалюватися в межах письмового провадження.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 січня 2021 року у справі № 820/6564/17 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94129844>.

3. Учасники справи

3.1. Про наявність у заступника прокурора області повноваження підписувати апеляційну скаргу під час здійснення прокурором окремих форм представництва інтересів держави в суді

У разі здійснення прокурором представництва інтересів громадянина або держави в суді заступник керівника обласної прокуратури наділений повноваженнями щодо підписання, зокрема, апеляційної скарги на підставі частини третьої статті 24 Закону України «Про прокуратуру»

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 21 січня 2021 року у справі № 580/1503/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94296429>

3.2. Про представництво інтересів держави прокурором у суді

Представництво інтересів держави прокурором у суді не може тлумачитися розширено та окремо від реалізації права на звернення до суду самого суб'єкта владних повноважень

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 20 січня 2021 року у справі № 0440/6990/18 можна ознайомитись за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94264230>

4. Позовне провадження

4.1. Про вплив юридичного факту матеріально-правового характеру на зміну підстав позову про визнання податкового боргу безнадійним

Якщо юридичний факт матеріально-правового характеру є вирішальною підставою для визнання податкового боргу безнадійним, то при аналогічності предмету доказування у справах відсутні підстави для залишення позовної заяви без розгляду або закриття провадження у справі.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 1 лютого 2021 року у справі № 2а-3025/11/0970 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94643157>.

4.2. Про скасування судового рішення у випадку невиконання судом приписів статті 264 КАС України

Невиконання судом приписів статті 264 КАС України стосовно зобов'язання відповідача опублікувати оголошення щодо оскарження нормативно-правового акта

у виданні, в якому цей акт був або мав бути офіційно оприлюднений, тягне за собою скасування судових рішень із підстав порушення норм процесуального права

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі №640/17408/20 можна ознайомитись за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95918044>.

4.3. Про тлумачення поняття «згода» у частині дев'ятій статті 43 КЗпП України

За приписами ст. 43 КЗпП України суд запитує згоду виборного органу первинної профспілкової організації на звільнення працівника і після одержання згоди або відмови в її наданні розглядає спір по суті. Слово «згода» у наведеній правовій нормі використане як поняття предмета розгляду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 квітня 2021 року у справі № 640/942/20 можна ознайомитись за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96654888>.

4.4. Про неможливість зупинення судом процедури проведення електронних торгів

Електронні торги, що проводяться в межах виконання судового рішення, є такими, що проводяться уповноваженою державою особою і саме від імені держави. Отже, на вимоги, заявлені в заяві про вжиття заходів забезпечення позову, поширюються імперативні приписи процесуального закону, а саме норми частини шостої статті 151 КАС України щодо неможливості зупинення судом процедури проведення електронних торгів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 червня 2021 року у справі № 380/5217/20 можна ознайомитися за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97565376>.

4.5. Про підстави зупинення провадження у справі на підставі пункту 5 частини другої статті 236 КАС України

Суд вправі зупинити провадження у справі з підстави перегляду в касаційному порядку судового рішення у подібних правовідносинах (в іншій справі) саме палатою, об'єднаною палатою, Великою Палатою Верховного Суду, а не коли інша подібна справа перебуває на розгляді Верховного Суду у складі колегії суддів судової палати

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 29 липня 2021 року у справі № 640/22535/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98646049>.

4.6. Про порядок оскарження рішень, дій і бездіяльності суду, що ухвалені або вчинені після отримання позовної заяви та визначення складу суду для її розгляду

Відсутність правової регламентації можливості оскаржити рішення, дії та бездіяльність суду, відповідно ухвалені або вчинені після отримання позовної

заяви та визначення складу суду для її розгляду інакше, ніж у порядку апеляційного та касаційного перегляду, а також неможливість притягнення суду (судді) до відповідальності за вказані рішення, дії чи бездіяльність є легітимними обмеженнями, покликаними забезпечити правову визначеність у правовідносинах учасників справи між собою та із судом, а також загальноновизнаними гарантіями суддівської незалежності. Такі обмеження не шкодять суті права на доступ до суду та є пропорційними визначеній меті, оскільки вона досягається гарантуванням у законі порядку оскарження рішень, дій і бездіяльності суду, відповідно ухвалених або вчинених після отримання позовної заяви та визначення складу суду для її розгляду

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 06 липня 2021 року у справі № 240/533/21 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98146373>.

5. Додаткове судове рішення

5.1. Про додаткове судове рішення

Додаткове судове рішення є невід'ємною складовою основного судового рішення та не може вирішувати питання, які не входили до предмету спору

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 12 січня 2021 року у справі №1540/4122/18 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94102026>

6. Апеляційне оскарження судових рішень

6.1. Про відсутність підстав для прийняття рішення про залишення апеляційної скарги без розгляду після відкриття апеляційного провадження

Суд апеляційної інстанції після відкриття апеляційного провадження не має правових підстав для застосування за аналогією закону частини четвертої статті 123 КАС України і залишення апеляційної скарги без розгляду. Після відкриття апеляційного провадження у справі суд апеляційної інстанції здійснює апеляційний розгляд справи або закриває апеляційне провадження з підстав, вичерпно визначених у статті 305 КАС України

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 червня 2021 року у справі № 420/6218/20 можна ознайомитися за посиланням <https://reyestr.court.gov.ua/Review/97881273>.

7. Розгляд окремих категорій термінових адміністративних справ

7.1. Про судові рішення, які підлягають касаційному оскарженню у розумінні частини третьої статті 272 КАС України

Не підлягають касаційному оскарженню у розумінні частини третьої статті 272 КАС України такі судові рішення суду апеляційної інстанції, якими закінчено перегляд в апеляційному порядку рішень суду першої інстанції, ухвалених судом за наслідком

розгляду справ, визначених статтями 273 – 277, 282 – 286 цього Кодексу, та якими спір вирішено по суті щодо заявлених позовних вимог. На усі інші випадки, зокрема, щодо оскарження у касаційному порядку судових рішень апеляційного суду, ухвалених за наслідками апеляційного перегляду справ, визначених статтями 273 – 277, 282 – 286 КАС України, в тому числі ухвал, якими вирішено процедурні питання, пов'язані з рухом справи в суді першої інстанції, а також ухвал, постановлених за наслідками вирішення питання про залишення позову без розгляду, дія частини третьої статті 272 цього Кодексу не розповсюджується і такі судові рішення підлягають касаційному оскарженню на загальних підставах

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 30 квітня 2021 року у справі № 520/15510/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/96685069>

8. Визначення юрисдикції спорів

8.1. Про скасування інформаційної довідки

Спір про скасування інформаційної довідки про умови праці (санітарно-гігієнічна характеристика умов праці) не є публічно-правовим

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 560/1530/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94770501>.

8.2. Про оскарження висновку службового розслідування

Правова природа висновку службового розслідування унеможливорює здійснення судового розгляду вимог про скасування такого висновку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 10 лютого 2021 року у справі № 640/9600/20 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94802812>.

8.3. Про публічно-правовий спір та приватноправові відносини

Якщо підставою позову є неправомірні дії органу державної виконавчої служби при накладенні арешту на певне майно, то такий спір має розглядатися в порядку адміністративного судочинства. Якщо підставою позову є наявність спору про право та/або позивач подає його з метою захисту права власності або іншого речового права, то ці спори мають розглядатися в порядку цивільного / господарського судочинства як такі, що впливають із цивільних правовідносин

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 23 лютого 2021 року у справі № 806/1540/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95076233>.

8.4. Про оскарження рішень Державної служби України з безпеки на транспорті щодо перевищення транспортним засобом нормативно вагових параметрів

Рішення Державної служби України з безпеки на транспорті щодо перевищення транспортним засобом нормативно вагових параметрів не є рішеннями суб'єкта владних повноважень у розумінні статті 19 КАС України, не зумовлюють виникнення будь-яких прав і обов'язків для позивача, тому вони не можуть бути предметом спору

Детальніше із текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі №640/280/20 можна ознайомитись за посиланням: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95982642>.

9. Судові витрати

9.1. Про відшкодування витрат на правову допомогу

Суд не зобов'язаний присуджувати стороні, на користь якої ухвалене судове рішення, усі понесені нею витрати на професійну правничу допомогу, якщо, керуючись принципами справедливості та верховенства права, установить, що розмір гонорару, визначений стороною та її адвокатом, є завищеним щодо іншої сторони спору з огляду на такі критерії, як складність справи, витрачений адвокатом час, значення спору для сторони тощо.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 14 липня 2021 року у справі № 200/7763/19-а можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/98306546>.

9.2. Про повноваження суду в питанні розподілу судових витрат

З 15 грудня 2017 року суд виконує роль арбітра – надає оцінку доказам і доводам щодо розподілу судових витрат, наданим позивачем чи відповідачем, і не може діяти на користь будь-якої зі сторін.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 20 серпня 2021 року у справі № 520/5311/2020 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/99123345>.

9.3. Про особливості застосування правила щодо вирішення питання про відшкодування судових витрат після ухвалення рішення по суті позовних вимог

За загальним правилом частини першої статті 143 КАС України питання щодо судових витрат суд вирішує у рішенні, постанові або ухвалі.

Для вирішення питання про судові витрати після завершення розгляду справи та постановлення судового рішення судам необхідно з'ясувати наявність для цього поважних причин, які б перешкождали стороні подати докази їх понесення до закінчення судових дебатів

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 31 березня 2021 року у справі № 1640/2913/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95917713>.

9.4. Про різну правову природу питань повернення судового збору та розподілу судових витрат

Якщо позивач відмовився від позову внаслідок його задоволення відповідачем після подання позовної заяви, то обґрунтованим є покладення на відповідача обов'язку відшкодувати понесені позивачем витрати як міра відповідальності за поведінку, яка змусила позивача вирішувати спір у судовому порядку

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 07 вересня 2021 року у справі № 380/3138/20 можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/99458969>.

10. Правова допомога

10.1. Про правову допомогу

Ордер на надання правової допомоги повинен містити інформацію щодо назви органу, у якому надається правова допомога

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 24 лютого 2021 року у справі № 554/213/19 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95110861>

11. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами

11.1. Про застосування преюдиційних фактів у податкових спрах під час перегляду справ за нововиявленими обставинами

Скасування судового рішення, правові висновки якого були преюдиційними під час ухвалення відповідного рішення в податковому спорі, є підставою для перегляду справи за нововиявленими обставинами.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 5 лютого 2021 року у справі № 815/6356/15 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666248>.

11.2. Про нововиявлені обставини

Існування двох позицій щодо способу вирішення спору не є підставою для повторного судового розгляду. Під час перегляду судового рішення за нововиявленими обставинами суд не може виходити за межі тих вимог, які були предметом розгляду під час ухвалення судового рішення, розглядати інші вимоги або інші підстави позову.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 04 лютого 2021 року у справі № 1440/2291/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94666232>

11.3. Про можливість перегляду судового рішення у зв'язку з виключними обставинами з підстави, встановленої пунктом 1 частини п'ятої статті 361 КАС України, якщо таке рішення не підлягало виконанню

Рішення суду, що набрало законної сили та яким у задоволенні позову відмовлено, не може бути переглянуте у зв'язку з виключними обставинами на підставі пункту 1 частини п'ятої статті 361 КАС України (положення якого містять імперативний припис), оскільки підставою для перегляду рішення у зв'язку з виключними обставинами, є лише рішення суду, яке ще не виконане.

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 19 лютого 2021 року у справі № 808/1628/18 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/95010526>.

12. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах

12.1. Про оскарження в апеляційному порядку ухвали суду першої інстанції про прийняття звіту про виконання судового рішення

До ухвал з інших питань судового контролю за виконанням судових рішень в адміністративних справах, постановлених судом відповідно до статті 382 Кодексу адміністративного судочинства України, належить, зокрема, й ухвала про відмову в зобов'язанні суб'єкта владних повноважень подати звіт про виконання судового рішення та про прийняття звіту, а тому вона може бути оскаржена в апеляційному порядку окремо від судового рішення

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 11 серпня 2021 року у справі № 200/10018/19-а можна ознайомитися за посиланням – <http://reyestr.court.gov.ua/Review/98921435>

13. Інше

13.1. Про процесуальне правонаступництво в адміністративному судочинстві

Положення КАС України, на відміну від чинного цивільного чи господарського процесуального законодавства, не пов'язують процесуальне правонаступництво з обов'язковою наявністю факту припинення юридичної особи. Ключовим за правилами КАС України є доведення обставин вибуттям сторони – суб'єкта владних повноважень з відносин, щодо яких виник спір. Такі правила КАС України встановлені, виходячи із специфіки публічно-правових відносин, а саме з тієї обставини, що повноваження відповідних державних органів не є статичними і можуть передаватись від одного органу до іншого у випадку зміни законодавства.

При цьому такий перехід може не збігатися у часі з юридичним припиненням суб'єкта владних повноважень унаслідок реорганізації чи ліквідації

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 13 жовтня 2021 року у справі № 803/130/16 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100319177>.

13.2. Про правові наслідки зловживання процесуальними правами

Дії учасників судового процесу та їхніх представників мають не лише за формою, але й за змістом відповідати завданню адміністративного судочинства. Зміст права на справедливий суд несумісний зі свідомим виявом учасником судового процесу чи його представником неповаги до честі, гідності, репутації іншого учасника, суду тощо

Детальніше з текстом постанови Верховного Суду від 9 листопада 2021 року у справі № 826/9751/14 можна ознайомитися за посиланням – <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100973142>.

Огляд судової практики Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду за 2021 рік / Упоряд.: управління забезпечення роботи судової палати з розгляду справ щодо податків, зборів та інших обов'язкових платежів секретаріату Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду; правове управління (І) департаменту аналітичної та правової роботи апарату Верховного Суду. – Київ, 2022. – 102 стор.

Застереження: видання містить короткий огляд деяких судових рішень. У кожному з них викладено лише основний висновок щодо правового питання, яке виникло у справі. Для правильного розуміння висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним у Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua

 @supremecourt_ua